

Baltijos valstybių likimas

DR. PETRAS MACIULIS, Chicago, Ill.

Tokia antraštė šimtmet pasirodė Edvardo Turausko redaguota 80-ties puslapių Vliko Informacinės tarnybos išleista brošiūrėlė prancūzų kalba apie Sovietų Sąjungos smurtą Baltijos kraštuose, kurie 1940 metų birželio mėnesį Raudonosios armijos buvo okupuoti, sudarytos pro-komunistinės „vyriausybės“, praversti „liaudies seimų“ rinkimai, o vėliau, kaip žinome, tiems liaudies seimams buvo paskaitos rezoliucijos, Maskvoje suredaguotos, kad prašytųsi priimami į Sovietinių respublikų sąjungą.

Kalbamoji brošiūrėlė sudaryta net iš XIV-kos skyrelių, kuriuos reikėtų gal paskirstyti į tris didesnius, apžvalginius skyrius. Tiesa, kad keletas skyrelių brošiūrėlėje teuzima po vieną puslapį, bet autoriui, matoma, rūpėjo daugiau ne tiek politinių kiek žurnalistinių požiūrių duoti prieš keturioliką metų įvykusio sovietinio smurto Baltijos kraštuose chronologinį atpasakojimą. Vieno tik labai gaila, kad tokia svarbi informacija prancūzų kalba tepasirodė po keturioliką metų. Nors mes esame dažnai patys savo nerangumą žinomu posakiu: „geriau vėliau negu niekad“ — tačiau šiuo atveju, rodos, turėjome pagrindo ir teisės susilaukti platesnio ir išsamesnio veikalo apie tą trijų Baltijos tautų tragediją, kuri dar ir šiandien tebegilina nuolatinių ty kraštų žmonių deportacijomis į Sovietų Sibiro tautos priverčiamais darbais.

Kaip augščiau minėjau, brošiūrėlė skirstytina į tris didesnius skyrius: nuo 1 iki 31 psl., kur duodama trumpa politiskaitėsinių tarp Lietuvos respublikos ir Sovietų Sąjungos santykių apžvalga, nusakant ir Lietuvos okupaciją bei įjungimą į sovietinių respublikų sąjungą; antrame skyriuje, nuo 31 iki 51 psl., paskelbti lietuvių deportacijos dokumentai bei instrukcijos; trečiame skyriuje, nuo 51 iki 80 psl., kaip pat labai suglaustai, mano supratimu, pernelig švelnia, diplomatinė kalba, stengiasi lyg įtikinti prancūzų — skaitytoją, kad tie visi motyvai, dėl kurių Sovietų Sąjunga okupavo ir paverė Baltijos valstybes, nei strateginius, nei ekonominius, nei ideologinius, politinius ar, pagaliau, psichologinius požiūriais neišlaiko kritikos bei šito smurto nepateisina.

Atrodo, kad jeigu ši brošiūrėlė būtų pasirodžiusi prieš keletus metus, kada dar tebebuvo neatblėsę Vakarų valstybių santykiai po Jaltos ir Potsdamo susitarimų su Sovietų Sąjunga, būtų visai suprantamas tas šaltas atsargumas, kuriuo norima prancūzų skaitytoją įtikinti, kaip klaidi skriauda buvo padaryta, praversti „liaudies seimų“ rinkimai, o vėliau, kaip žinome, tiems liaudies seimams buvo paskaitos rezoliucijos, Maskvoje suredaguotos, kad prašytųsi priimami į Sovietinių respublikų sąjungą.

Iš viso, mums reikia vieną kartą patiemis prisipažinti, kad propagandos atžvilgiu mes toli gražu esame atsilikę nuo kitų kraštų, nors laiko, žmonių, lėšų ir medžiagos tokia propaganda turime ne mažiau už kitus, ir tai yra mūsų didžiausias apsilaidimas!

KRONIKA

● **Jurgio Jankaus** knyga „Namas geroj gatvėj“ jau pasiekė Chicago knygy rinką. Veikalas papuoštas dail. Bielskio trijų spalvų aplanku, turi 267 puslapių. Lengvai skaitomas, su didele intriga. Vaizduoja vieną jauną šeimą, kurios nariai slėjami savo nelegalios kilmės, nori prasimušti į visuomenę, tikėdamiesi tai pasieksią įsigiję nuosavą namą. Mergaitė girebiasi šantažo prieš jauną inžinierių. Tai pajunta jos blyšpaėms vesti advokatas ir ją išnaudoja. Vyras palaipsniui atidengia paslaptį. Baigiasi mergaitės mirtimi ir vyro desperatiškiu nusivylimu. Savo idėjinio atžvilgiu veikalas stipriai išryškina prie kokių nelaimių gali privesti beatidairinis turto siekimas, vaizdžiai nusako suirusios šeimos slegiančią nelaimę. Jankaus įstengia tai padaryti sa vo gabaus pasakotojo stiliumi, sukurdamas intriguojančias situacijas, visą laiką palaikydamas stiprią įtampą. Deja, ir čia neapsieinama be pasinėšimo į ciniškumą, nors jo čia gal kiek mažiau. Vis dėlto, veikalas netinka skaityti jaunimui, netinka į mokyklų bibliotekas; daugiau taisyktas suaugusiems.

● **Prof. M. Biržiška** po savo atsiminimų knygų išleidimo kai kurį laiką negalavo. Dabar vėl atgavo darbingumą ir paruošė spaudai naują laidą knygos apie suaktyvinę Vilniaus akademiją — universitetą.

Kaip atskirųjų mokslų ribos mus nurodo į filosofiją, taip filosofijos ribos mus kreipia į Apreiškimą. **J. Girnius**

LITUANICA

Kazys Binkis

I.

Pakilo paukštis metalinis
Į dangaus mėlynę,
Nustebe šnabžda minių minios:
„Kaip bus jam vandenyne?“

„Ar nugalės beribius plotus
„Ir sūkurius audringus?
„Ar jūros putų pašarvotas
„Suglaus sparnus galingus?“

„Ar neišgąsdins audros tamsios
„Ir tūkstančiai pavojų?
„Iš kur drąsos narsuolis sėmsis
„Beribių klaidumoje?“

Minia mustebusi sustingo...
O paukštis nędvejoja, —
Pakilo augštumon ir dingo
Miglotoj toluomoje...

Traukitės siaubingos vėtros!
Kelį — klykiančios žuvėdros!
Ten toli už okeano —
Lietuva, tėvynė mano!

II.

Trys širvys muša paukštyje, —
Viena jų iš metalo...
Išskrido paukštis audroje
Į kitą žemės galą.

Tenai, tenai, toli, toli,
Už plotų vandeninių,
Jo laukia meilės svaigulys
Pasilgusi tėvynė.

Tenai pražydo jaunos dienos,
Ten pirmos godos sureizgytos,
Tenai pamatė paukštis vienas.
Kaip ore nardo paukštis leitas.

Tenai crdvė viliot pradėjo
Ir ugde svaigulįgą mintį,
Ten Baltijos audringo vėjo
Sparnai lakūno išnėginti.

Per vandenyno plotus,
Per lygumas miglotas
Į kitą žemės galą
Lėk, paukšti iš metalo!

Sis K. Binkio eilėraštis, parašytas 1933 m. liepos mėn., skaitas lakūno Dariaus ir Girėno žygiui paminėti, spausdintas tik lietuvių periodinėje spaudoje ir neįeina nė į vieną Binkio poezijos knygą.

Dail. A. Bielskio tapybos paroda

R. VIESULAS, Brooklyn, N. Y.

Dailininkas A. Bielskis-E. po išvykos Europon į šį kraštą sugrįžo prieš nepilnus metus. O buvota daug kur: Paryžius, Chartre, Roma, Ravenna, Assisius. Tai keletas meno centrų, kur krautasi įspūdių. Iš tų kalbų įspūdių nedaug kas tebuvo skubotai užfiksuota drobėje. Ir vis dėlto dailininko tapybos paroda Picwood galerijoje New York'e — buvo našus žingsnis. Išstatytieji darbai, tai nedidelės dalis darbų, padarytų per pastutį beveik pusmetį šičia. Tai sakykume, nemažas dailininko kūrybinio vitališkumo ženklas.

Norėtusi patiekti keletą gal ir visai subjektyvių įspūdių apie tą parodą.

Kūrybinis svoris natūrmortuose

Parodos bendras įspūdis yra vienalytis ir tvirtas. Darbų atanka rūpestinga. Iš išstatytųjų darbų jau galima būtų spėti dailininko kūrybinį asmenį. Žinoma, reiškimosi formos gali kisti, ir kai kuriuose darbuose tam ir užuomazga matyti yra.

Parodoje dominuoja natūrmortai. Kelios figūrinės kompozicijos juos tenustelbtų nebent formatu. Gi kūrybinis svoris — natūrmortuose.

Detaliau pažvelgus — nepaprastai mielas savo kūrybiniu betarpiškumu tai paveikslas „Vyšnios“ (Nr. 4). Ant melsvai pilkuojančios staltiesės ir lėkštės nerūpestingai pabertos vyšnios. Taip viskas lyg pripuolama, bet ir atbaigta — pasakyta. Štai taip! Žiūri į jas ir turi įspūdį lyg girdėtum kokį muzikinį preliudą. Lengva kažko tai atbrai-la, pilnas epizodas drobėje.

„Vyšnioms“ giminingas „Aktas“ (Nr. 91). Šaltai pilkame fone trikampinė moters kompozicija. Kūno judesys ir rausvo kūno tapybinis audinys atlikti su didele laisve ir mostu. Delikatiški tonų kontrastai kaip delikatiška paveikslas atmosferą. Šiuose dviejuose paveiksluose norėtusi beveik įžiūrėti ryčiaus Bielskį. Su atviromis dūmimis betarpiškam, laisvam tapybiniam žodžiui; eilė kitų darbų, gal išskyrus „Kėdę su vaisiais“ (Nr. 11), kartais jausti varžtas, tiesioginis uždavinys, užmanymas.

„Kėdę su vaisiais“ (Nr. 11) ir „Bonkos“ (Nr. 1) šalia dviejų jau minėtų, bene bus antra pora iš iškirtinų parodos eksponatų. Ypatingai „Kėdę“ ir savo spalviniu sodrumu ir laisvai

mestomis, bet taikliomis linijomis — vienas išraiškiausių dail. kūrinių.

„Jauna moteris“

Įdomi „Jauna moteris“ — sėdinti baltom atlošom kėdėje. Priešlopinti tonai, beveik juodos rūbas — sėdinti figūra, pati visa, kaip kokis „pilkas tiesumas“. Atviras ir tvirtas tapybos motas. Gal visoj kūrybinėj nuotai-koj, čia būtų galima pasakyti, kad čia jausti dailininkas — žmogus.

Šiaipgi darbuose — gal išskyrus pvz. „Bonkas ir vaisius“ (Nr. 5), kuriame jausti nemažai dramatiškos įtampos, — vyrauja dailininkas — estetas.

Ir šiuo pastaruoju ženklu bene būtų galima paženklinoti ir visą parodą.

Grižtant prie Nr. 5, („Bonkos ir vaisiai“) norėtusi pažymėti jo drąsą kompoziciją, ir tolygias spalvas. Objektai ap- rėžti tvirta dinamiška linija, lyg kietas dailininko parašas: štai už tai atsakau. Paveikslas,

Sudužusi Lituanica Soldino miške

mors kiek šaltokas, žiūrimas su dideliu respektu. Panašiai artinasi ir prie „Zuvų“ (Nr. 8), bet rezultatas didele dalimi schematiškai kietas. Eilė kitų darbų daug delikatiškumo ir miniatiurinės šilumos.

Dailininko kryptis

Iki šiol nemažai laiko skyres dekoratyviniam menui, dabar dailininkas visą dėmesį skiria grynos tapybos uždaviniams. Ir reikia sakyti — jo žingsnis spartus. Kur jis nužengs rytoj — rytojui ir spresti. Apie šiandieną būtų galima gal štai ką pasakyti.

Būdingas dailininko koncentravimasis į uždara objektą. Čia

veik visi daiktai pilni susikau-pimo, disciplinos. Ir svarstymas ir polėkis čia rugtyniauja. Šiandien galbūt vyrauja svarstymas.

Dailininkas — geras piešėjas, labai jautrus kompoziciniams balansui, paslankus formaliniam įsikišimui. Gal ne visai norėtusi sutikti su plieniniai pilkuoju spalviniu tonu, kuri galima užtikti daugelyje išstatytųjų drobų.

Kaip minėta — galima jausti dail. polinkį kameriniam uždaviniui. Antai, ji gali absorbuoti vasių vazės forma, staltiesės kvoldos, kriaušės formos dinamika, kėdės atlošos bėgimas.

Daiktaiškai ėmus, kai kam tai galėtų atrodyti mažmožiai. Kūrybiškai — tai problemos.

Nėra mažų kūrybinių objektų, gali būti tik mažai dailininkai

Štai Delacroix arba Géricault žabojo putotus žirgus, atlapodavo krūtines, mosavo vėliavas drobėje, o Cezanne'as mėnesiais galėdavo nugrimzti į vieno obuolio spalvas ir sukrauti drovūvių kalbotyros. Tai vienas žymesniųjų liuanistų.

Ir jie visi šiandien gyvi — nes jų darbai pilni kūrybinės tiesos. Taip, dailininkas nebijo mažo

KULTŪRINĖ KRONIKA

● **A. Tyruolis**, neseniai pasirodęs su eilėraščių rinkiniu „Laukų liepsnos“, dabar ruošia naują poezijos knygą.

● **K. Patalavičius**, lietuvis kunigas ir laikraštlininkas, gyvenąs Ispanijoje, netrukus išvyksta tolimesnėn kelionėn — aplankyti savųjų. Bus Vokietijoje, Italijoje, Šveicarijoje ir Prancūzijoje.

● **Antanas Bortkevičius**, ano meto eilės laikraščių bendradarbis, bet, ypač, „Tėvynės Sargo“, rašęs, be straipsnių ir eilėraščių, kuriais margino nuo 1899 m. minimą laikraštį, buvo gimęs 1835 m. Žemaičiuose — Eržvilke, ten ir pradinę mokyklą ėjo, vėliau pasiekė Telšius ir kitur. Mirė 1894 m. liepos 12 d., taigi sukanka 60 metų nuo jo mirties.

● **Jurgis Henrikas Ferdinandas Nesselmanas** 1869 m. Karaliaučiuje išleido Kristijono Donelaičio raštus vokiečių kalba

naujos, gabios rašytojos. Apy-sakai buvo duotas naujas „Rudens vakaro“ vardas; ji buvo pirmą kartą įdėta į 1894 metų kalendorių, o vėliau išėjo atskira knygele. P. Višinskis Julijai Beniusevičiūtei-Zimantienai davė ir Žemaitės slapyvardę, kuri vėliau taip prigijo.

● **Stasianas Būdavo** romanas „Uzdraustas stebuklas“ jau išverstas anglų kalbon (The Forbidden Miracle). Romaną leidžia viena iš stambiųjų New Yorko amerikiečių leidyklų, su kuria autorius neseniai pasirašė sutartį.

● **Dail. R. Viesulas** porai savačių atvyko į Chicago ir apsis-tojo pas dail. A. Kurauską, 7234 So. Woodlawn ave (tel. DORchester 3-2673). Šiuo metu mūsų dailininko kūrinių yra išstatyti Amerikos dailininkų parodose Philadelphijoje, New York'e, New Mexico ir Sacra-

Procesija su Dariaus ir Girėno kūnais Kaune

mento, Calif. Vieną jo kūrinių „Paukščių giesmė“ įsigijo New Yorko Viešojo knygyno grafikos kolekcija.

● **Dailininkų sambūrys** New York'e rengiasi rugpjūčio mėnesį išvykai į užmiestį. Numatoma ir kultūrinė programa. Sambūrio valdyba taip pasiskirstė pareigomis: pirmininkė — A. Merker, išdin. Pr. Lapė, sekret. Česl. Janušas. Vienai teisininkei yra pavesta sudaryti sambūrio statutą, kurs bus paruoštas dar šį rudenį.

● **Dail. Petro Klaiūno** sveikata palaipsniui gerėja.

● **Lietuviškų dainų** albumą, naujai Karvelio išleistą, turėsime iš Lietuvos Valstybės operos solistės Vincės Jonuškaitės įdainuotų plokštelių. Iš viso yra penkios plokštelės su 14 dainų. Iš jų 9 liaudies dainos, lietuvių kompozitorių harmonizuotos: J. Gruodžio „Oi ant kalno“, „Piemenėlio raliavimas“ ir „Pragilų daina“; Vl. Jakubėno „Plaukia antele“, E. Gailevičiaus „Anoj pusėj marelį“. Visos šios penkios dainos išpildomos su mažu orkestru. Jas orkestrui paruošė Vl. Jakubėnas. Toliau — įdainuota Jakubėno — Račiūno „Už augštųjų kalnelių“, J. Zilevičiaus harmonizuota „Už jūrelių, už marelį“, J. Karnavičiaus „Oi kas sodai“. Tai vis lietuvių liaudies dainos. Taipgi solistė įdainavo kompozicijas: A. Račiūno „Ar atminsi“, St. Simkaus „Ten kur Nemunas bangavoja“, K. Banaičio „Aš per naktį“, K. Jakubėno „Mėlyni varpeliai“, A. Račiūno „Pasakykit“ ir A. Kačanausko „Kur praeitė tas kelelis“. Šiam plokštelių albumui solistė parinko tik lietuviškas dainas, kurias yra labai pamilusi. Plokštelių leidimo finansuotojai yra Chicagoje gyvenantieji Kazimierai ir Antanas Petručiai. Nuo rudens solistė planuoja New York'e atidaryti dainavimo ir scenos studiją.

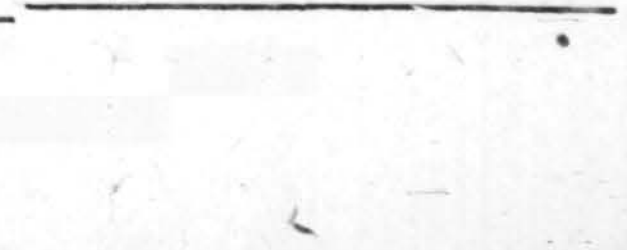
● **Balys Brazdžionis**, „Vyčių“ skyriaus redaktorius „Drauge“, mini savo plunksnos darbo dvidešimtmetį. Pradėjo bendradarbiauti 1934 m. „Jaunajame Ūkininke“ ir kituose, o vėliau ir „Karyje“, rašydamas įvairiais klausimais. Bendradarbiauja „Pavasaryje“ ir dirbo pavasariniuose. Nuolat skaito pasakaitas per Barkienės radiją iš pasaulio lietuvių gyvenimo ir bendradarbiauja eilėje laikraščiu. Tremtyje priimtas į L. Žurnalistų S-gą.

● **60 metų** suėio Žemaitės apysakai „Piršlybos“. Ji atsirado 1894 m. Žemaitė turėjo jau 50 metų kai ėmė rašyti. Šia apysaką peržiūrėjo Povilas Višinskis ir rado, kad Žemaitė iš bres-ta rašytoja ir, nors amžius pasinėšęs, bet talentui nekludąs. Davė dar peržiūrėti Bitei, kuri kvietė plunksnos nemesti ir atidavė kalbininkui Jonui Jablonskiui pataisyti kalbą. J. Jablonskis džiaugėsi, kad sulaukėme

Darius ir Girėnas prie lėktuvo vairų

emkite dien. Drauga!

Gamta ir kultūra auklėjime

DR. JONAS GRINIUS, Prancūzija

A. Giedraitis, pasitraukdamas iš Vasario 16 Gimnazijos direktoriaus pareigų, per Eltą paleido lyg testamentą apie savo vadovautą gimnaziją. Ten jis paduoda ir svarbių dalykų, ir ne-reikšmingų smulkmenėlių. Tarp jų viena pareiškimų pastraipė- lė atrodo verta platesnio pasisa- kymo. Būtent, p. A. Giedraitis rašo, kad Vasario 16 Gimnazijai "didelis minusas, kad ši vieta toli nuo didesnių miestų. Šalia tėra kaimas ir aplinkui (už 5 — 7 km.) maži miesteliai. Ko švie- sesnio ir gražesnio mokiniams čia netenka matyti... Kultūrinio požiūriu kaimo artumas ne- gali mokiniams daryti teigiamos įtakos, o tautiniu — tik trūkumas".

Kaip matom, šioj pastraipėlėj p. A. Giedraitis kelia mokslei- vių auklėjimo problemą, kiek ji pareina nuo aplinkos — didelio miesto ir kaimo — gamtos. Pasisakymas prieš kaimą, jis pasisako už miestą, kur regis šviesių ir gražių dalykų. Bet ar miestas tik estetinių ir intelek- tualinių gėrybių turtas? Ar juo- se nėra daugiau tamsių pusių negu šviesių? Ar didelio miesto aplinka nėra ypač kenksminga bebrestantiems moksleiviams?

Miestų aplinka

Pastarųjų laikų žymūs peda- gogai kelia šiuos klausimus ir atsako į juos priešingai p. A. Giedraičiui. Jie susirūpinę dėl perdidelės neigiamos miestų įta- kos jauniems moksleiviams ir studentams ne tik moraliniu, bet higieniniu, intelektualiniu ir es- tetiniu atžvilgiais. Jiems atrodo, kad miestų triukšmas ir oras, užkrėstas dulkėmis, įvai- riaus kvapais, fabriky ir auto- mašinių dūmiais kenkia jaunimo sveikatai. Miestų įtampa gyven- nimas ir judėjimas, gausūs dirbtiniai išpuzdžiai, pigios ir dažnai nemoralios pramogos, reklamos ir pinigų viliojan- čios reklamos ir visokių sričių snobistinės mados, dažniausia žemos vertės filmai, smulkės, kabaretai, šokių lokalai ir nuo- latinė minios nuotaika neigia- mai veikia jaunų moksleivių ir studentų nervus ir nemaža ken- kia psichiškai — dvasiškai. Miesto išpuzdžių chaosas, beveik nuolatinis pasinėrimas minio- jame padaręs tai, kad besimo- kančio jaunimo intelektualinis lygis krenta.

Šitam pailiustruoti, čia pri- minsiu tik filosofą ir pedagogą Henri de Man, kuris savo kny- goj "Vermassung und Kultur- verfall" rašo: "Mano patyri- mas įvairių kraštų augstosiose mokyklose patvirtina, kad nuo šio šimtmečio pradžios abitu- rientių ir diplomatų studentų vi- dutinis žinių lygis smunka be- veik kas metai... Kas liečia rink- tinių studentų ir moksleivių ly- gį, jis taip pat yra daug žemes- nis negu seniau. Jau rimta būklė įvairiose specialybose yra dar rimtesnė bendrosios kultūros atžvilgiu".

Šitas menkaverčių moksleivių ir studentų psichinis veidas su- sidaro ne dėl tik miestų suma- sintos čia išblaškios, čia pa- nardinančios aplinkos, bet ir dėl atitrūkimo nuo gamtos. Netu- rėdamas nuolatinio kontakto su gamta, vaikas mieste tampa lyg išrautas iš normalios tikro- vės, kurioj be mašinų ir žmo- gaus dar yra labai įvairūs ir gausūs augalų ir gyvūnų gyve- nimas. Miesto vaikas nebesu- vokia, kad žmogus savo kūnu yra neaprepiamas paslaptingos gamtos dalis, nebejaucia gam- tos ritmo su besikeičiančiais metų laikais, su žydinčiais lau- kais pavasarį ir su krantinčiais medžių lapais rudenį, nes mies- tas viskas neryškų. Nebete- kęs gamtos, mieste bręstęs vai- kas kartais pamažu tampa siau- ru egoistu, neretai neurozų ir

varginančių kompleksų euka, ar savotišku maištaujančiu ni- hilistui.

Arčiau prie gamtos

Todėl ne nuo šiandien įvai- rių kraštų pedagogai yra susi- rūpinę, kaip gražinti besimo- kantį jaunimą arčiau prie gam- tos. Iš dalies tam tikslui patar- nauja sportas, stovyklavimai, kelionės. Bet to neužtenka. Stengiamasi kurti vidurinio mokslo įstaigas su bendrabu- čiais pačioj gamtoj. Tai labiau- sia reikalinga tiems mokslei- viams, kurie yra silpnės sveis- katos ar perjautrūs miestų iš- puzdžiams. Tokių gimnazijų su internatais gamtoj yra ne viena Vokietijoje. Į jas kaip tik leidžia savo vaikus pasiturinties še- imos. Todėl atrodo, kad Vasario 16 gimnazija, gal net prieš di- rektorius norą, yra prisideri- nusi prie šių laikų pedagoginių pastangų, o ne atbulai.

Tačiau šių laikų pedagogai ne- mano, kas viskas gera kaimo gamtoj, o miestuose tik chaoti- nis išsiblašymas ir pagundos. Jie tik mano, kad gamtoj gy- vendamas besimokąs jaunuolis nesunkiai gali pasiimti iš mies- to tai, kas jo kultūriniam bren- dimui tikrai reikalinga. Apsau- gotas nuo miesto neigiamybių, gamtos prieglobsty gyvendamas besimokąs jaunimas kultūrinai- mas, jei taip galima pasakyti, keleriopai mokymu ir auklėji- mu mokykloje bei bendrabuty, gerų mokytojų bei auklėtojų pa- vyzdžiais, pačių moksleivių kul- tūrine saviveikla ir pagaliau miesto kultūrinį įstaigų lanky- mu, kaip muzėjai, parodos, kon- certai, gerų kino filmų ir teat- rų spektakliai. Kadangi šie miesto teigiamos kultūros daly- kai ne kasdien reikalingi, tai į juos moksleiviai, mokytojo ly- dimi, gali būti nuvežti iš kaimo gamtos, jei miestas už pusva- landžio kelio ar šiek tiek tole- liau.

Prof. St. Šalkauskio svajonė

Kaip charakteringą kombi- nuotos — kaimo gamtos ir mies- to kultūros — auklėjamosios ap- linkos pavyzdį, norėčiau sumi- nėti mūsų pedagogo St. Šalkaus- kio svajonę — turėti bent vie- ną lietuvių gimnaziją su bend- rabūčiu kaime nelabai toli Kau- no. Kai vykdamas Lietuvos žemės reformą, L. Katalikų Mo- kytojų sąjunga buvo gavusi žemės sklypą Raudondvary (9 klm. nuo Kauno), prof. St. Šal- kauskis ilgą laiką svajojo, kad ta sąjunga Raudondvary turė- tų įkurti gimnaziją su bendra- būčiu moksleiviams gyventi. Anoj nedideliame miestelio, beveik kaimo, aplinkoj St. Šalkauskio projektu būtų turėję gyventi ir mokytojai, kurie su mokslei- viais būtų galėję ir turėję bend- rauti ne tik per pamokas, bet ir laisvalaikiu — žaidimuose, pasikalbėjimuose, pasivaikšči- ojimose. Šituo artimu bendra- darbiavimu mokytojai būtų tu- rėję atstoti moksleiviams, gy- venantiems bendrabuty, tėvus ir vyresnius draugus, duoda- mi kultūrinio elgesio gvyv pa- vyzdžius. Auklėjimui ir mokymui papildyti tuo, ko negali duoti nei gamta, nei kaimo ūkio dar- bai, nei pamokos klasėse, nei bendradarbiavimas su mokyto- jais laisvalaikiu, tai būtų turė- ję duoti organizuojamos moki- nijos ir mokytojų bendros ekskur- sijos į Kauno miestą — į muzė- jus, meno ir pramonės parodas, į koncertus, į rinkinius filmų ir teatro spektaklius. St. Šalkaus- kio nuomone, grįžus iš tokių miestinių ekskursijų į Raudon- dvario gimnaziją, mokytojai su mokiniais būtų turėję pasidaly- ti mintimis apie patirtų Kaune kultūrinį gėrybių išpuzdžius bei juos įvertinti.

Deja, čia mano trumpai papa- sakotas St. Šalkauskio idealios vidurinės mokyklos projek- tas nebuvo įgyvendintas, nes neatsirado to reikalo pakanka- mo supratimo ir platesnių užsi- mojimų valios. Tačiau ar jo iš viso reiktų atsisakyti?

Ar St. Šalkauskio svajonė galima tremty?

Atrodo, kad St. Šalkauskio idealios mokyklos projektui įgy- vendinti tremty duoda geros progos Vasario 16 Gimnazija, jei tik žymi dalis mūsų tautie- čių tą reikalą suprastų, o kiti sąmoningai ar nesąmoningai tai gimnazijai nekenktų. Juk iš tik- ro Vasario 16 Gimnazija yra gamtoj prie Haetenfeldo mies- telio su 600 gyventojų. Ji turi didelį (4,5 ha) parką, kokio tur- būt neturėjo nė viena nepriklaus- somos Lietuvos gimnazija. Tik reikia darbo tam parkui sutvar- kyti. Aplinkui javų laukai su dirbančiais ūkininkais, pūsynė- liai ir didesni miškai. Tik į šiau- rės pusę nuo gimnazijos už 7 — 9 klm. eina neaugstų kalnų juosta. Todėl čia klimatas šil- tas, kaip ir visame Reino slėny nuo Bazelio iki Mainzo. Jis ir žymiai sveikesnis už Diepholzo apsausintų pelkių klimatą. Kad gimnazija galėtų kvėpuoti ir gamtos ritmu ir kultūrinio gy- venimu, reiktų gimnazijos pa- talpas praplėsti tiek, kad joje galėtų gyventi keli nevedę ar- ba be šeimų mokytojai, kad bū- tų įrengti mokslo kabinetai ir biblioteka. Reikia taip pat dau- giau tokių mokytojų, kurie my- lėtų jaunimą ir su jais bendrau- tų ne tik per pamokas.

Kad Vasario 16 Gimnazija nė- ra didelio miesto pakraštys, tai mokymo darbe pliusas, o ne mi- nusas. Ką be pinigų tremtyns mokins didelio miesto prie- mities turėtų daryti? Kokių gražių pavyzdžių ten jis galėtų išmokyti? Ar slapinėti gatvė- mis ir krautuvijų bei kinų rek- lamų smalsiai žiūrėti? Kai rei- kia filmo, kino operatorius pats atvažiuoja į gimnaziją, jei tik ji to nori. Jei reikia moksleivių nuvežti į parodą, koncertą ar teatro spektaklį, tai taip pat įmanoma, kad tik būtų pinigų, nes du miestai — Mannheimas ir Heidelbergas — pasiekiami per 25 — 30 min. Tiesa, tuo tarpu gimnazija turėtų sunkve- žimį ir 7 vietų autobusiuką. Tai menkos susisiekimo priemonės. Tačiau reikia atsiminti, kad ir Tėvynėje, Sovietinėje Lietuvoj, moksleiviai ekskursijas į Vilnių ar Rygą atlieka sunkvežimiais. Bet gal Vasario 16 gimnazija bus laimingesnė? Tie tautiečiai, kurie savais automobiliais važi- nėja, gal sumes pinigų nors se- nam autobusui gimnazijai nusi- pirkti. Gal inžinieriai, gydytojai ir kiti geriau uždirbę tautiečiai paaukos dienos uždarbi, kad gimnazija galėtų įsitaistyti šio- kius tokius kabinetus, bibliotek- ą, padoresnius suolus klasėse. Tačiau užuot savo auka padėję gimnazijai savo žemės sklype ir savo namuose geriau susi- tvarkyti, prasipiešti, pasitobu- linti, išmintingieji kritikai leid- žia tuščias kalbas. Ir tikrieji gimnazijos išlaikytojai, rėmė- jų būreliai, savo pažadų nesunkias pareigas užmiršta, neatsiunčia laiku pinigų. Kai buvau gimna- zijoj prieš dvi savaites, man sa- kė, kad vokiečių pieninė nutrau- kes gimnazijai pieno tiekima, nes gimnazija esanti skolų už maistą, rėmėjų būreliai neat- siunčia laiku savo pažadų.

Jei kiti tautiečiai pasektų uoliusius Vasario 16 gimnazi- jos rėmėjus, pamažu ji galėtų priartėti prie tos idealios mo- kyklos, apie kurią svajojo mū- šų didysis patriotas ir pedago- gas St. Šalkauskis. Ar šiais spaudos atgavimo jubilėjau- metais ryšimės pastatyti gvyv kultūrinį paminklą tremty? Tai tik nuo mūsų geros valios tepa- reina.

Šv. P. Marijos Gimimo parapijos choras su vedėju A. Giedraičiu ir Varg. S. gos dvasios vadu kan. V. Zakarausku.

Per rūgščios vyšnios

JURGIS GLIAUDA, Los Angeles, Calif.

Jeigu jūs paimsite P. Cvir- kos knygą "Ąžuolo šaknys" ir, visdėlo, prisiversite ją per- skaityti, knyga parbloks jus propagandiniu vienpusiškumu. Mūsų Petrelis persistengė rody- damas Lietuvos kaimą pagal tam tikrą korpulį.

Cvirkos kaimas, kaip ir rei- kėjo iš politruko laukti, apgy- vendintas sovietofilais. Doras lietuvis ūkininkas, pagal auto- rių, tegali būti tik sovietofilas. Vos sueina du tokie ūkininkai, jie tuoj patikrina savo mintis, prisimena ir prakeikia caro bau- džiavą, prisimena ir prakeikia smetoniškos gėdynės dvarus, su meile pakalba apie ateisiančią Raudonąją Armiją, ir kaip iš- mano naikina pavieniui ir bū- riais vokiečius.

Betruko tik knygoje, kad vi- si lietuviai ūkininkai dainuotų populiarias sovietines dainas rusiškai.

Štai jums ir "novelių rinki- nys" — "Ąžuolo šaknys". Jo tikras pavadinimas — "Tary- binio ąžuolo šaknys".

Bet mes žinome Cvirką, pa- žįstame sovietinį rašytoją... ir viskas suprantama ir aišku. Gy- venimas eina savo keliu, tary- binis rašytojas eina direktyvų keliu ir... vargšas Petras Cvir- ka!

Po mano ranka mūsų jauno rašytojo, "gyvenančio laisvame pasaulyje, apyskaitė. Apysa- kaitės pavadinimas "Vyšnios". Fabula štai:

— Senis turi vyšnių sodą, žmoną ir augintinę. Sunku se- niui su žmona bartis, vyšnias nuo strazdų saugoti ir auginti- nę... irgi saugoti. Naktimis se- nis saugo sodą, o augintinė nu- slenka pasimatyti su savo myli- muoju. Ji, mat, pamėgo miego- ti ant šieno gryname ore. Ir pa- ryčių visdėlo senis užtinka po- relę, susiglaudusią ir miegančią ant šieno. Jis pasisaukia savo senę, suriša jaunuosius rožan- čium, kad nepabėgtų ir tuoj pa- laimina būsimą santuoką atsi- neštu šventu paveikslu.

Prieš šešiasdešimt metų Čechovas, humoreskoje "Nesek- mē", pavaizdavo, kad meilės pri- sipažinimo metu, prie jaunųjų įsiveržia tėvai ir tuoj laiminą pakliuvusį berniuką su "iko- na" (rusų tradicija). Bet grei- tomis "ikona" sukeičia su kaž- kurio rašytojo paveikslu. Ber- niukštis per tą sąmyšį suskubo pradingti.

"Vyšnios" apysakoj jaunuolį prigriebė laiku. Nepabėgo. Viskas tai juokinga ir kuria nuotaiką. Bet štai kas gadinga nuotaiką. Daroma sistema vaiz- duoti kaimą per daug jau ori- ginaliai ir vienpusiškai. Ten, už geležinės uždangos, mūsų kai- mas sovietofilų lizdas; o čia, laisvoje žemėje, mes vaizduo- jame tą kaimą ištvirkėlių, kei- kūnų, glušų, bukapročių buvei- ne. Klėtys, sienas, naktys dvi- se, gašlūs gestai, posakiai —

mūsų vaizduojamas kaimas. Viskas tai suderinta ir sugal- vota, prisigalvota ir primeluota, kaip kad ten Cvirka melavo. Lietuviškas kaimas tai nėra tema, kuri naudotina sex ar iš- tvirkavimo scenoms kultivuoti. Kaip kiekvienas didelis objek- tas, lietuviškas kaimas neišsen- kamus šaltinis duoti ištisą pa- saulį, kur kaip tik teigiami, do- ri pradai besąlyginiai dominuo- ja ties tais menkais, kuriuos tiršindami pamėgstame atkisti. Kaimas yra didelis, kaimas yra neišsenkamasis lobs nuo legen- dos iki prakeiktųjų problemų, o mes jį apgyvendiname išsi- gimišiais ir glušais. Kas gi mes po to?

Išmintingam žmogui priklaus- so visas pasaulis, nes pasaulis yra kilnios sielos tėvynė.

— Demokrit

Enjoy Yourself in Comfort at
JOE'S BAR
a reputation for the finest
American Italian Dishes
FISH ON FRIDAYS
4720 INDIANAPOLIS BLVD.
Phone Area Chicago 3289

AR JŲSŲ ŽMONA
ATOSTOGOSE
Nesirūpinkite apie valgyną
Tikrai Paskambinkite
Olympic 2-9020
ir mes paruošime jums miegamus pietus
bei saldų patiekalą
Gatavi valgyti namie gaminai valgiai
ir keptukai
TROUSIL KITCHEN
(Ankščiau buvęs Matus)
Pasirūpinkite Namie gamintais valgiais
2407-A S. LARAMIE, Olympic 2-9020
Atidara kasdien nuo 7 v. r. iki 6 v. v.
Sekm. nuo 10 v. r. iki 3 p. p.

JEANS RESTAURANT
2532 S. California CL 4-0278
Now open Sunday 12 to 7 P. M.
Weekdays from 7 A. M. to 1 A. M.
A fine variety of Sea Foods and Steaks.
We also serve choice Cocktails — Li-
quors. Reservations for small parties
invited.

for fun and sports
SILVER SPUR
Ranch
ALL EXPENSE VACATION, including
meals, lodging, RIDING DAILY, archery,
tennis, swimming in a BEAUTIFUL PR-
IVATE LAKE, fishing, boating, orchestra
dancing, square dancing, volleyball,
softball, basketball, etc. FREE INSTRU-
CTION in all of the above activities.
ONE WEEK, NO EXTRAS, \$45.00 FOR
YOUNG PEOPLE 18 to 40. Ideal circ-
le. OPEN JUNE 20th.
We Provide Free Transportation to
catholic church
SILVER SPUR NANCH
GREESHAM, WISCONSIN

FALSE TEETH
Laisvi ar nepritaikyti?
DANTŲ PLOKSTELIS
pataisomai ir stipriai įstatomasi.
Sužaloti dantys pataisomi,
o nuotrupos išlyginamos.
— 1 valandos darbas —
State Dental
Plate Laboratory
1635 W. 47th St. YArds 7-4499
944 W. 63rd. WAlbrook 5-2558
639½ W. 63rd St. WE 6-2608

SPEND AN EVENING OF
RELAXATION — COMFORT at
VAN'S LOUNGE
Bring the family over
Free movies every Wed. 9:30 P. M.
2841 Archer Bishop 7-9501
Vanda Shuman, Prop.

MODERN AUTOMATIC
WASH - O - MAT
(LAUNDERETTE)
1944 W. 51 Street
NEAR DAMEN
REpublic 7-9621

FREE GIFT To every
Customer
ONE MACHINE LOAD
WASHES UP TO EIGHT 35¢
POUNDS OF CLOTHING
DRYING 20¢
SERVICE FREE
Bring in your washing while
you do your shopping.

ALSO THE VERY FINEST
DRY CLEANING
AT REGULAR PRICES

KO ROPINTIS?
Jūs galite turėti Bavarian China ir
puikiai sidabrą, sutaupant 50% ir
išsinuokėjimo sąlygomis.
Ar padėtu jums suplanuoti šiuos
dalykus jūsų namams be jokio įspa-
reigojimo. Skambinkite susitarimui
ir nemokamai dovanai.
EUclid 3-5026

DINE **JUCUS SISTERS RESTAURANT**
(Naujai) dabar atidarytas
Galima gauti rūgščių kopūstų ir kitų skanių
lietuviškų valgių. Atidarytas per visą naktį.
29 metai toje pat vietoje.
1608 W. 47th St., Tel. LA 3-9670

LIETUVIŠKĄ DUONĄ, TORTUS, PYRAGAIČIUS
ir įvairius kepsnius kepa iš tremties atvykęs patyręs Lietuvoje
kepėjas—specialistas **ALEKSAS GAIDVIRGIS**
STAR BAKERY
738 West 31st Street Tel.: Calumet 5-2173
(Tik pusė bloko į rytus nuo Halsted Street)
PRIIMAMI ĮVAIRUS SPECIALUS UŽSAKYMAI

AUTOMATIŠKAS SILDYMAS
AL. STANGIAUSKAS ir AL. LAPKUS
Instaliuoja naujais ir seniems namams Ameri-
can Standard ar kitų geriausių Amerikos fir-
mų gazu, alyva ar anglimis kurenamus pečius
(furnaces).
Daro gazo ir alyvos pakaitimus
Deda stogams rianus (gutters).
Instaliuoja moderniškesnius "Victor" automa-
tinius šalto oro vėdintuvus — Automatically
"Victor" Room Air Conditioners.
Lengvos išsimokėjimo sąlygos
Pilnas draudimas ir garantija
1337 SO. LARAMIE ST. OLympic 2-6752
CICERO 2-8492

FALSE TEETH
Laisvi ar nepritaikyti?
DANTŲ PLOKSTELIS
pataisomai ir stipriai įstatomasi.
Sužaloti dantys pataisomi,
o nuotrupos išlyginamos.
— 1 valandos darbas —
Cleveland Dental
Plate Laboratory
456 W. North Ave. MI 2-6221
404 E. 47th Street AT 5-6880
160 Milwaukee Ave. HU 9-3242

FALSE TEETH
Laisvi ar nepritaikyti?
DANTŲ PLOKSTELIS
pataisomai ir stipriai įstatomasi.
Sužaloti dantys pataisomi,
o nuotrupos išlyginamos.
— valandos darbas —
A-1 Dental
Plate Laboratory
22 W. Madison, Room 223, DE 2-6804
1587 W. Ogden Ave. MO 6-3733
1425 Wilson Ave. LO 1-9280
2003 W. Lawrence SU 4-7241

PRANESAME ATIDARYMĄ
KALVARIJOS KALNO
ŠVENTOVĖS

MELROSE PARK, ILLINOIS
2 blokas į rytus nuo Mannheim
Rd. tarp Lake ir North Ave.
Replika Šventųjų laipų Romoje
ir Stacijos lauke
Sekmad. Šv. Mišios 11 v. r.
Stacijos 2 val. popiet
Visuotiniai atleidai sekmad. birž.
20 d., taip pat trečią sekmadienį
liepos, rugpjūčio ir rugsėjo mėn.
ATIDARA KIEKVIENA DIENA
Priėmimui maldininkų grupėmis
saukite Filmore 4-8999

BEST WORKMANSHIP
UPHOLSTERING BY
NU-ART FURNITURE
Easy terms — Hours 9:30 to 5:30
2747 W. 11th St., Gary, Ind.
No obligation
Call Gary 3-0809

Education for a changing world — Pre-
pare yourself for life's serious adventure
in the deeply Catholic and friendly at-
mosphere of
MADONNA COLLEGE
36800 Schoolcraft Livonia, Mich.
(20 miles from Detroit)
Liberal Arts College for Women
Conducted by the Felician Sisters
Arts and Sciences, Music, Teacher
Training, Home Economics, Art, Social
Work, Secretarial Science, Voice, Me-
dical Technology, Journalism
For catalog Write to
SISTER MARY PAULA

AR JŲMS REIKALINGI AKINIAI?
Teraukite apie
MAXIMUM OPTICAL PLANA
Jūs nustebite ir būsite patenkinti
5 N. Wabash Ave. Suite 807
Valandos 9 iki 5:30 kasdien
Šeštadienis 9 iki 2
Tel. State 2-5753

BRUNO F. FRANCIS
Turintis leidimą ir apraūdą
Plumbing kontraktorius, apsidymo
įvedimas ir pataisymai. Kanalizaci-
jos įvedimas. Prausyklos visi įren-
gimai. Joks darbas nėra perdidelis
ar permažas. Saukite dabar be jo-
kio įsipareigojimo nemokamiems ap-
skaičiavimams. GRowell 61-6803
2915 W. 63rd St.

KARDINOLO NEWMANO NAMUOSE

J. KUZMICKIS, D. Britanija

"Nuo to laiko, kai aš tapau katalikas... aš niekuomet neturėjau jokios abejonės" —
John Henry Newman

Teisingai savo metu (1952 m.) rašė Mgn. H. Francis Davis, D. D.:

— Mes nereikalingi šimtmečio sukakties, kad kalbėtume apie Newmaną. Labai retai pasitaiko istorijoje, kad susidomėjimas žmogaus asmeniu ir jo kaip mąstytojo įvertinimas taip greitai kiltų ir sklistų į kitus kraštus, kaip buvo 1920 m. Newman atžvilgiu. Prieš 1920 m. jo vardas buvo didelis, galbūt didžiausias XIX šimtmečio var-das, tačiau tikrai didžiausias nuo reformacijos laikų religinio mąstytojo vardas; tačiau jis turėjo atkentėti nesupratimą, kai jį "adoptavo" modernistai ir imanentistai, ir buvo taip klaidingai aiškintas tokio žy-maus ir autoritetingo žmogaus kaip Bremond, kad jo dabartinio triumfo pažanga atrodo

tiesiog neįtikėtina. —

Kard. Newmano keliai

Kard. Newmanas gimė 1801 m. vasario 21 d. Londone.

Būdamas anglikonu, mokėsi Oxforde, studijuodamas teologiją ir nuo 1824 m. buvo vikaru Oxfordo šv. Klemento angl. bažnyčioje. 1832 m. aplankė Europą ir buvo net Romoje.

1845 m. priėmė kat. tikėjimą ir pastudijavęs gavo kunigystės šventimus. Pagerbiant jo asmenį ir mokslinį darbą, 1879 m. buvo pakeltas kardinolu. Mirė 1890 m. Edgastone.

Mr. Kingsley, kuris jį pažino dar Oxforde, negalėjo dovano-ti už "dezertyravimą" iš angli-konų Bažnyčios ir viešai kalti-no, kad Newmanas buvęs slap-tas katalikas, kai ėjęs vikaro pareigas anglikonų bažnyčioje, kad jo atsivertimas nedavęs jo-kios naudos Kat. Bažnyčiai ir t. t.

Atsaką į šiuos ir kitus Kings-ley priekaištus Newmanas parašė 1864 m. knygoje, pavadinto-

je "Apologia pro vita sua — Mano gyvenimo apologija".

Birminghamo oratorija

Saulėtą birželio pabaigos po-pietę su vokiečių ir čekų dviem kunigais atsidūriau Birmingha-me prie didžiulės švč. Marijos bažnyčios, kurios prieangyje ka-bo kard. Newmano atminimo lenta su prašymu pasimelsti už mirusiojo vėlę.

Prie bažnyčios yra didžiuliai namai — šv. Pilypo oratorija, kur gyvena keli kunigai, prik-lausą prie kard. Newmano įs-teigtos brolijos. Jie aptarnauja švč. Marijos bažnyčią ir ypa-čiai rūpinasi vaikų auklėjimu. Tarsi atsidėkodami jiems už gražias pastangas, kieme laks-tė būrys vaikų, kurie čiaušėjo tarsi kokie paukšteliai.

Mus priėmė asketiškos iš-vaizdos kokių 40 metų kuni-gas ir mieliai sutiko parodyti kard. Newmano užsilikusį kam-barį ir kaikuriuos jo daiktus.

Kardinolo kabinete

Antrame augšte, paėjus ilgu, plačiu koridoriumi ir pasukus į dešinę, nuošalumoje yra nema-žas kambarys, plona sienoje perdalintas į dvi dalis. Prieša-kinėje dalyje kardinolas dirbo, užpakalinėje įsitaais privačią koplyčią. Dar ir šiandien joje stovi originalus altorius su šventųjų relikvijomis, keturio-mis žvakėmis ir visa eile pa-veikslų. Kairėje, augščiau alto-riaus, stovi Madonos su Kūdi-kėliu rankose statula, dešinėje — Kristaus, šventųjų — viso apie 18 — paveikslu. Paliai du-ris — spinta, kurioje kabo kar-dinolo vartotos albos, kamžos, stulos ir kitokie bažnytiniai rū-bai.

Pačiame darbo kambaryje vi-suose pasieniuose stovi lentyns su įvairiomis religinio ir filosofinio turinio knygomis. Ant rašomojo stalo guli keli kardinolo rankraščiai — smul-kiu, menišku braižu sura-šyti ir kelios knygos bei rašy-mo reikmenys.

Stalčiuje — šviesių kard. Newmano plaukų kuokštas (esą jam plaukai nuslinkę, be-būnant Sicilijoje), keli smulkes-ni ir labai stambūs rožančiai (senatvėje vartoję tik stam-bius), įvairūs pasižymėjimo ženklai. Ant lentynos padėtas smėlio laikrodis, tiksliai pažy-mėdavęs rekreacijos pusvalan-dį.

Knygos, krūva rankraščių ro-do, koks uolus buvo senelis kar-dinolas, kiek daug jisai skaitė ir rašė.

Biblioteka ir atminimų kambarys

Iš kabineto patraukėme kori-dorium į dešinę, pakilome laip-tais augštyn ir atsidūrėme didžiulėje bibliotekoje.

Šviesus didžiulis langas lubo-se, o visi pasieniai — net dvi-juose augštuose — prikrauti įvairiausių knygų. Jos telktos čia nuo kard. Newmano laikų ir dar ir šiandien papildomos

Senosios knygos didelės, kelios dar ranka rašytos, ir atstovauja patristiką, Bažnyčios įvairius aktus, įvairias teologijos šakas ir k.

Žiūrint į visas knygas, net susimąstyti tenka: kiek išmin-ties, kiek kruvinos Bažnyčios istorijos, kiek nemiego naktų čia sukrauta.

Pagaliau atminimų kambaryje po stiklu laikomos įvairios kardinolo insignijos: kelios mit-

Operacijos senatvėje

Daktarai J. Stewart ir G. Al-fano Medicinos sąjungos žurna-le rašo, kad net didelės opera-cijos gali būti daromos pacien-tams, turintiems net daugiau kaip 70 m. amžiaus. Žmogaus organizmas ir senatvėje yra pakankamai atsparus jas pakei-ti.

MOVING

PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI

Ilgų metų patyrimas — Pigus sąžiningas patarnavimas. Nauji dideli sunkvežimiai — Patobulinti perkraustymo įrankiai — kaip patys sunkvežimiai, taip ir jūsų perkraustomi baldai yra apdrausti — išsiurinti

J. NAUJOKAITIS

2022 W. 69th St., Chicago, Illinois
Telef. WALbrook 5-9209

SPECIALUS NUPIGINIMAS!

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY, INC.

2310 WEST ROOSEVELT ROAD Telef. SEeley 3-4711

Gausite dar specialią dovaną, jei paminėsite, kad šį skelbimą matėte "Drauge"

11 dalių miegamojo baldai tik už \$149.00

Pasinaudokite šia reta proga, nebrangiai įsigyti miegamojo visą apstatymą įskaitant matracus ir spyruokles.

Užsikite į LIETUVIŲ KRAUTUVĘ

Pradėk Taupyti Šiandien, Turėsi Rytą!

Talgi, dabar pradėkite taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje. BRIGHTON SAVINGS & LOAN moka 3% pelno ant jūsų sutaupų.

Kiekvieno taupytojo indėliai apdrausti iki \$10,000.00

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N.
4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.
CHARLES ZEKAS, Sec'y

OFISO VALANDOS:
Pirmad., antradi., penktadi. ir šeštadi. 9 v. ryto iki 4:30 p. p. Trečiadi. 9 ryto iki 12 v. d. Ketvirtadi. 9 ryto iki 8 val.

BENDROVE VEIKIA NUO 1905 METŲ
MUTUAL Federal SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
2202 W. CERMAK ROAD TEL. Virginia 7-7747

PASKOLAS

ANT PIRMŲ MORGICIŲ DAROME LENGVAIS ISMOKEJIMAIS DEL PLATESNIŲ INFORMACIJŲ KREIPKITES!

Cicero St. Antano parapijos choras

Radio signalai nuo žvaigždžių

Anglijoje veikia ypatingas teleskopas, kurs nurodo žvaigždes, pagaudamas iš jų ateinančius signalus. Iki šiol tokių nematomų, bet "girdimų" žvaigždžių jau yra surasta apie šimtą, o manoma, kad jų gali būti milijonai. Jau 1931 m. mokslininkas K. Jansky, bedirbdamas Bell telefono laboratorijose, buvo pastebėjęs iš erdvių ateinančius radio garsus. Tas reiškinys buvo tiriamas įvairiose valstybėse. Susekta, kad tos bangos susidaro vandeninyje, toje gausiausioje medžiagoje, paplitusioje po visą visatą. Olandų astrofizikas dr. Hulst 1944 m. apskaičiavo, kad vandenilio atomai tam tikrose sąlygose gali sudaryti radio bangas, ir jis nurodė jų didį. Harvardo universiteto fizikams pavyko, pagal tą nurodymą, šitokias radio bangas iš žvaigždžių pagauti.

Žmonės su puse smegenų

Du amerikiečių chirurgai padarė nepaprastą operaciją, būtent: išpjovė pusę smegenų pacientams, sergantiems daliai paralyžium. Operacijos parodė, jog žmogus, supralizuotas vienoje pusėje, greit pasveiksta, kai jam išpjauja tą smegenų pusę, kuri kontruliuoja supralizuotą kūno dalį.

Po minėtos operacijos gydytojai paliko savo pacientus su puse smegenų ligoninėje, tikriaus sakant, sanatorijoje, nes nėra tikri, ar tie pacientai yra atsa-kingi už savo veiksmus. Jei pa-sirodys, jog žmonės, netekę pu-sės smegenų, gali taip pat gy-venti, kaip ir žmonės, netekę vieno inksto ar pusės plaučių, tad tokių operacijų bus dau-giau, nes Amerikoje yra per 500,000 žmonių, sergančių daliai paralyžium.

Irgi rekordas

Denverio universiteto bendrojo švietimo skyriaus direktorius George Vardman praneša apie naują greito skaitymo rekordą. Vienas iš Komercinio skyriaus studentų — George Murch — normaliai skaitydams per vi-ną minutę perskaito 5,000 žo-džių, skubėdamas — 8,000. Vi-dutiniškai gi skaitytojai pasie-kia 250 žodžių per minutę greitį. Tokiu būdu tūlas George Murch J. Gliaudos romaną „Ora pro no-bis“ 447 puslapių perskaitytų per 10 minučių.

NUO UZSISENĖJUSIŲ SKAUDANČIŲ ŽAIZDŲ IR ATVIRŲ ODOS LIGŲ

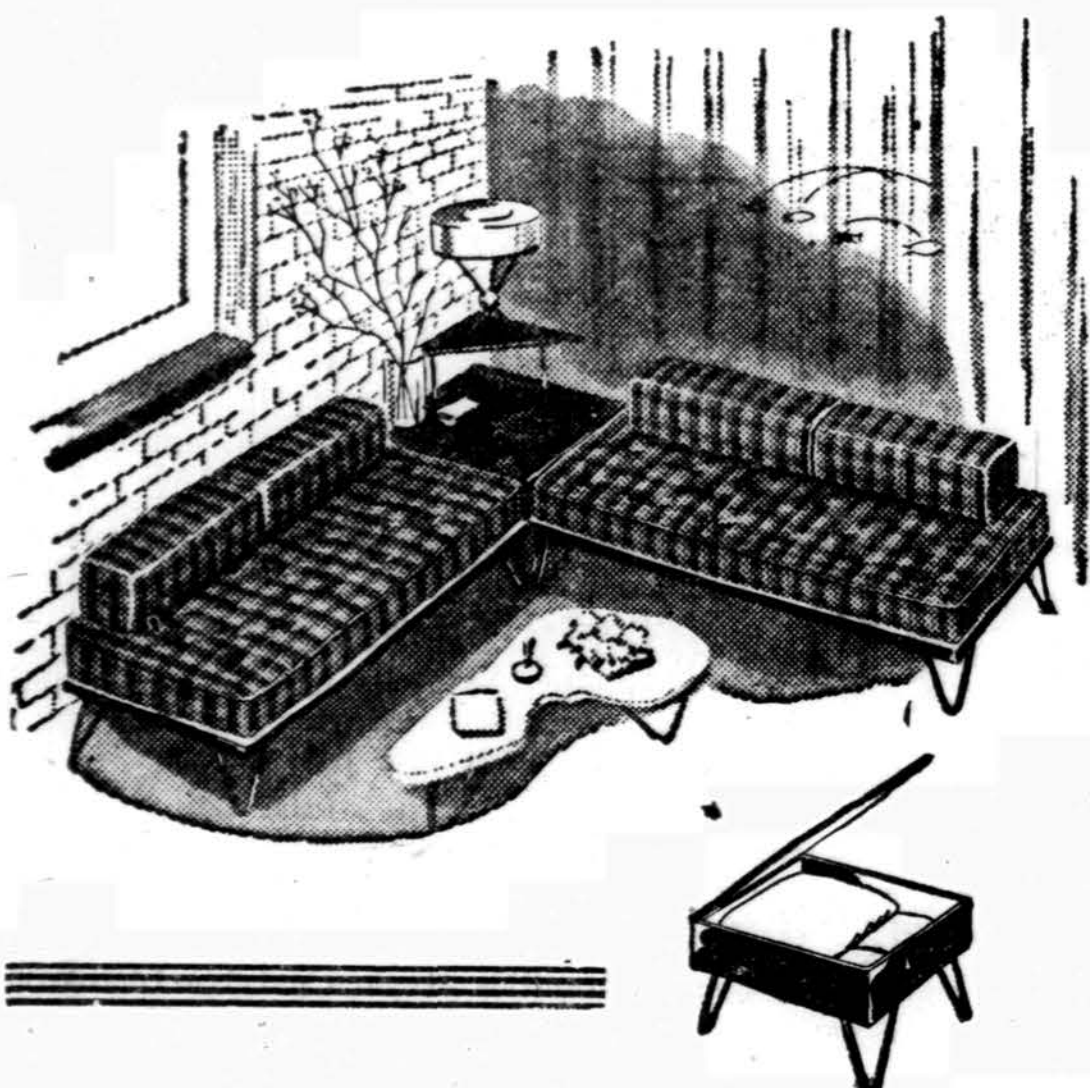
... SENŲ, AT-KAITDŽIŲ ŽAIZDŲ, je-gal ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsisenėjusios žaizdos greitai išsigaudo. Kad pašalinti tą skaudimą ir skaudėjimą, užkai-tykite (EGUI) Ointment. Jų gydomos pa-patys palengvins jūsų skaudėji-mą ir galėsite ramiai miegoti nak-ty. Vartokite jas talpi su skau-dinimu, odos išbrėmų ir t.t., taipgi tinkamas vartoti vaikui, kada pa-terodo skaudus išbrėmus nuo vysty-tų. Jis yra geras gydomas visų iš-viršinių odos ligų. Le-gulo Ointment yra pardodamas po 75 ct., \$1.25 ir \$2.50. Pirkite vaistinėse Chi-cagoje ir apylinkėse — Milwaukee, Wis., Ga-ry, Ind. ir Detroit, Mi-chigan arba rašyk-te ir atsiųskite Mo-ney order!.

LEGULO, Department D.
5618 W. Eddy St., Chicago 34, Ill.

Lietuvių Prekybos Namai

Sekmadieniais 10—5 valandos

Už pusę išleistų pinigų skoningai įruoš-ti savo namus nėra lengvas uždavinys — Tačiau mūsų įmonė tai jums pagelbės, ne žodžiais, o tikrais faktais.

Moderniškos sofas ir miegojimui lovos tikrai... \$39.00
3 dalių sofa, kėdė ir atoman tikrai... \$99.00
2 dalių nylon sofa ir kėdė svečių kambariui \$149.00
2 dalių svečių kambariui moderniški baldai, įvairiausių spalvų ir medžiagų... \$199.00
8 kub. pedų liuksusinis šaldytuvas... \$149.00
5 dalių virtuvei chromo stalai (4 kėdės)... \$39.00
9x12 vilnoniai kilimai, 100% vilnų... \$69.00
Staliukai dėl telefonų ar radijų... \$1.00
Rašomieji stalai su 6 stalčiais... \$29.00
Knygom spintelės su stiklo durim... \$29.00
3 dalių miegamojo kambario baldai, nuo... \$99.00

Viską jūs rasite, kas čia skelbiama; be to, rasite ir didelį pasirinkimą augštos rūšies prekių.

Lankykite Lietuvių Prekybos Namus — didžiausią Chi-cagos baldų įmonę, lietuvių suorganizuotą ir vadovaujamą. 15,000 kv. pedų plotas modernių baldų jums parodys, kas naujausia baldų pasaulyje.

FURNITURE CENTER, INC.

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

IMONĖS VEDEJAS JUST. LIEPONIS

3222-24-26 So. Halsted St. Tel. VI 2-4226

IMONĖ ATIDARYTA:

Pirm., Ketvirtadi. 9—9:30
Kitom Dienom: 9—6:00
Sekmadieniais: 10—5 valandos

SEGHEIT TRAVEL BUREAU

2451 S. Oakley Ave. — Tel. YArds 7-3278
MES PARŪPINAME KELIONES: Lėktuvais — Geležinkeliais — Autobusais — Laivais.

Taipgi parūpiname bilietus, viešbučius ir suvokime visus su ke-lione susijusius dalykus. TURIME LIETUVIŲ SKYRIŲ Pūdomė atidevitus. Keliones planuokite iš anksto kitiems metams. Anksčiau užsakykite bilietus kaip lėktuvais taip ir laivais, tai būsite tikri, kad tikrai gausite vietas. Pirkdami bilietus pas mus nemo-kėsite brangiau ir išvengsite laiko sutrukdymo, nes nerikės lan-kytis net į geležinkelio stotį ar aerodromą, nes visa tai atliksite vienoje vietoje — PAS MUS.

MES PERKRAUSTOME JŲSŲ baldus saugiai keletą bloką arba kelias dešimt mylių

Vieno kambario baldus arba viso namo. Kreipkitės pas mus. Turis daug metų patyrimo perkraustymo darbe.

Pristatome anglis ir pečiams aliejų — dideliais ir mažais kiekiais.

STASYS FABIJONAS

2146 So. Hoyne Avenue Tel. Virginia 7-7097

UŽEIKITE KIEKVIENĄ ALGOS DIENĄ!

Tiktai tie tikrai laimi taupymo programoje, kurie reguliariai pas mus ateina ir pasideda sutapas savo apdraustose sąskaitose. Jūs taip pat laimėsite atidarydami taupymo sąskaitą ir taupydami regu-liariai. Pabandykite tai tuojau. 3 procentai mokami nuo mėnesio 1 dienos už tas sutapas, kurios į naujas ar jau turimas sąskaitas įnešamos ligi mė-nesio 10 dienos. NEMOKAMA VIETA AUTOMOBILIAMS.

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted Street Chicago 8, Ill.
Telefonas: HAYmarket 1-2023

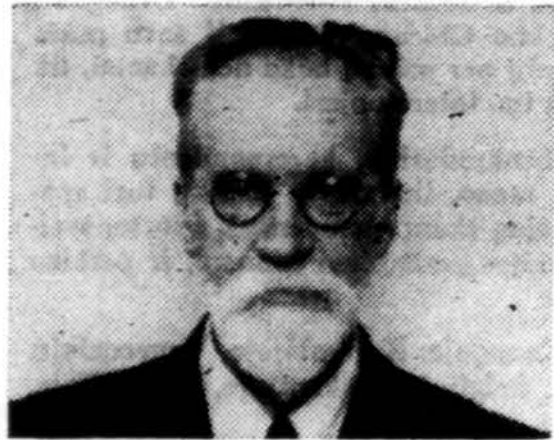
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 vakaro. Tre-čadieniais uždaryta. Šeštadi. nuo 9 val. ryto iki 3 val. po pietų.

RAŠINIO PASIŪLYMAS NEŽINOMAM LEIDĖJUI

Vilniaus akademijos universiteto sukaktis

M. BIRŽIŠKA, Los Angeles, Calif.

Šį rudenį sueina 375 metai, kai buvo įsteigta Academia et Universitas Vilnensis, kuo prasižada garsinga ir audringa Vilniaus universiteto istorija. Kad ir su kiliomis, kad ir net su ilgesnėmis arba trumpesnėmis pertraukomis, ligi šiolai nenustojusi šio augštojo mokslo įstaiga veikusi, Lietuvai savo veiklą skyrusi. Tai Lietuvos, tai mūsų universitetas; visviena, ar

Prof. M. Biržiška

turėsime galvoje ir akyse XVI — XVIII a. įėjusioje akademijoje, ar 1803 — 1832 m. imperatorinį universitetą ir išlikusias ligi 1842 m. pouniversitetines akademijas, ar Vilniaus universitetą 1918 m. statutą Kaune 1922 m. įsteigtą Lietuvos Vytauto Didžiojo universitetą (varšuvinius lenkams 1919 m. užgrobus Vilnių ir ten įsteigus okupacinį universitetą Stefana Batorego) ar, pagaliau, kauniskio universiteto dalį 1940 m. perkėlus į Vilnių Lietuvos atgaivintą Vilniaus universitetą, nei tarybinių bolševikmečių jai savo reikšmės nenustojanti.

Tiesa, lenkų veikėjai ir publicistiniai lenkų istorikai seniai jau skleidžia "neginčytiną tiesą", jog Vilniaus universitetas visados, taigi tik 1919 — 1939 m. Varšuvos lenkų okupacijoje, buvęs lenkiškas, ir tą jiems patogią "tiesą" skiepia lenkų visuomenei. Tai suprantama, kad ir neteisinga, taigi nuginčytina. Blogiau, jog daugelis mūsų šios įprato žiūrėti į Vilniaus universiteto istoriją ligi mums jona "tikrai 1940 m. tejęs" kaip į svetimą, lenkišką ("ponišką"). Radosi net "dr.", kuris ir nuo 1940 m. nepastebi Vilniuje lietuviško universiteto, tik tebesigėri vis lenkiškuoju universitetu Stefana Batorego, kurio Ang-

lijoje atsidūrę mokslo personalo likučiai tebemėgina lenkų išveivijoje pateisinti ir išlaikyti 1919 — 1939 m. krypties universitetines vaivadinio Vilniaus tradicijas, susimesdami į spolecnos (bendruomenę) USB. Vis nenusikratoma lenkiškų akinių!

Veikdamas prieš šitokią mūsų visuomenei iš šalies įskiepytą nesveiką įsitikinimą, dar 1910 — 1911 m. Vilniaus "Visuomenės" mėnraštyje spausdintame savo rašinyje "Lietuvių literatūra Vilniaus universiteto metu", 1921 m. skyriumi išleistame ir 1931 dar sykį pakartotame mano rinkinyje "Iš mūsų kultūros ir literatūros istorijos", mėginau Vilniaus universiteto istoriją susieti ne tik su Lietuvos kraštu, bet ir su lietuvių tauta. Be to, 1929 m. Lietuvos universitete Kaune ir 1940 m. Vilniaus universitete skaičiau Vilniaus universiteto istorijos kursą. Universiteto Senato pavedamas, 1940 m. tą kursą parengiau spaudai ir gavęs ne tik senato, bet jau ir bolševikinės universiteto priežiūros (proktoriaus Juozo Bulovo) sutikimą, išspausdinau universitetinio 112 puslapių, antrašte "Senasis Vilniaus universitetas 1579 — 1842 m." Nors dėl pasunkėjusių spausdinimo sąlygų svetimos okupacijos tatai užsitiesė ligi 1942 m., bet vengiant vokiečių cenzūros knygos išleidimas buvo pažymėtas "1940 m."

Šio leidinio tik vienas kitas egzempliorius teispruko iš Lietuvos, tad mūsų išveivų ir tremtinių bendruomenei nėra žinomas. Veltui mėginama gauti iš Vilniaus universiteto — kreipimasis ten lieka be atsako. Kažin, gal dėl tarybinių Lietuvos ponų mirtinai smerkiamo autoriaus likę universitetiniame sandėlyje knygos egzemplioriai bus jau ir sunaikinti. Šiaip ar taip, ypač dar atsižvelgus į priartėjusią Akademijos — Universiteto steigimo sukaktį ir atsirėmus maloniai man paskolintų "Seną Vilniaus Universitetą" prof. K. Pakšto egzemplioriaus, mano

parengta spaudai antrasis šio rašinio leidimas. 1942 — 1944 m. Vilniaus Bibliotekose ir archyvuose mano rasta dar reikšmingos universiteto istorijai medžiagos, bet jai ten likus, gal net ir žuvus antrajam leidiniui nebeteko jai pasinaudoti, tik gauta pasitenkinti atidžiu teksto patikrinimu ir išlyginimu, be to dar pakštino (atleisk, profesoriau, šį išsprukusį familiariumą!) egzemplioriaus nurašinėtojo mašinėlės mano brolio Vaclovo tremtyje tebeturimomis žiniomis.

"Senajame Vilniaus Universitete" lietuviškuoju požiūriu aiškinama Akademijos įsteigimas ir santvarka, jos tarptautinis pobūdis, lotyniškoji mokslų dėstytojų kalba ir lietuviškieji pradai, akademijos mokslas ir raštija, įtaka Vilniaus miestui ir Lietuvos visuomenei ir jėzuitinės akademijos pavertimas po-jėzuitine augstąja mokykla, šios organizacija, dalinis perėjimas nuo lotynų prie lenkų kalbos, numanymas įvesti lietuvių kalbą universitetan; 1803 — 1815, 1815 — 1824 ir 1825 — 1832 m. Vilniaus universiteto veikimo laikotarpiai, pouniversitetinės akademijos; universiteto mokslai ir mokslininkai, universitetinės Vilniaus šviesos spinduliavimas Lietuvoje (žemaičiuose ir augščiaučiuose) ir už Lietuvos sienų; literatūra Vilniaus universiteto istorijai.

Tad šitokio veikalo parengęs antrąjį leidimą spaudai ir laikydamas jį reikalingą būsiant mūsų visuomenei, ypačiai studentijai ir profesininkams, išviso tiems, kuriems rūpi savo tautos kultūros dalykai ir jų pažinimas, aš čia (nepykšiu, jei ir kiti laikraščiai pakartos) kreipiuosi į X lietuvių knygų leidėjų, siūlydamas susisiekti su manimi ir išleisti tam parašytą mano veiklą.

Mano adresas: 1048 W. Washington Blvd. Los Angeles 15, Calif.

Tarptautinė dramos savaitė

Šių m. birželio — liepos mėn. Paryžiuje buvo Dramos savaitė. Toje šventėje dalyvauti su programa buvo pakviestos Jungtinės Amerikos Valstybės, Anglija, Italija, Sovietų Sąjunga.

Pasakojimai pabėgusių iš Rusijos

"Pabėgimas iš rojaus". Dr. C. A. Smith, Bradfordo žurnalistas ir lektorius, Common Cause general sekretorius ir nepriklausomos darbečių partijos pirmininkas, surinko ir suredavo aštuonias dramatiškas istorijas, kad "sunku patikėti, jog jos priklauso realiam gyvenimui, bet ne fikcijai", kaip tvirtina leidėjas (Hollis and Carter).

Knygoje minimas rojus yra sovietų teritorija. Pabėgėliai iš to rojaus — estų pastorius, rumunų moteris, ispanų komunistų generolas, čekų ūkininkas, britų prof. sąjungos sekretorius, kuris kovojo Ispanijos respublikiečių armijoje ir liuteronų dekanas.

Knygos redaktorius dr. C. A. Smith klausia, kodėl tokia daugybė žmonių rizikuoja savo gyvybėmis, stengdamiesi ištrūkti iš komunistų okupuotų kraštų? Kodėl, antra vertus, komunistų vyriausybės rizikuoja, norėdamos sukaustyti pavergtus žmones?

Atsakydamas į tuos klausimus netiesioginiai, dr. Smith iškelia "judamos barikados" pabaisą, kurią nevisi D. Britanijos žmonės įsivaizduoja realybėje. Jo žodžiais betariant, tiek daug žmonių galvoja, kad "taip negali čia atsitikti", kad jokių būdu neįsivaizduoja, jog "tol, kol laisvi kraštai nenugalės komunizmo, jis sunaikins mus pačius".

Būdamas gerai susipažinęs su Baltijos kraštu, Čekoslovakijos, Vengrijos, Rumunijos ir kitų valstybių gyvenimo sąlygomis sovietų okupacijoje, dr. Smith aiškiai šaukia britų tautą pabusti, tardamas:

"Laisvės gerbėjams pažeista Latvijos ar Čekoslovakijos laisvė atvaizduoja tokią didelę tragediją ir tokį stiprų šauksmą prie veiksmo imperatyvą, tartum būtų pažeista jų paties krašto laisvė".

Anglų spauda pabrėžia, kad ši knyga išleista ne biznio sumetimais, nes dauguma pabėgėlių savo pračities įspūdžius atpašakojo visai veltui. Kartu recenzentai pabrėžia atsitikimus, kai suimtieji komunistu buvo laikomi vienutėse tarp žiurkių ir gy-

vačių, kad, palaužtų jų nervus ir atsparumą ir išgautų "prisi-pažinimą".

Reikia tikėti, kad ši "Pabėgimo iš rojaus" knyga atidarys akis tiems anglams, kurie dar svyruoja vadinamomis taikiomis sovietų intencijomis. Be abejo, tų, kurie užsispyrę laikosi marksizmo idėjų, nepataisys nė iškalbingiausi komunistų aukų žodžiai.

Winston Churchill — dailininkas

Londono Karališkoji Meno

PIGIAI IR SAUGIAI PERKRAUSTAU BALDUS VIETOJE IR IS TOLIAU K. EIDUKONIS

Turite naują didelį sunkvežimį ir apdiradus
6930 S. Talman, Chicago 29, Ill.
Tel. GRovehill 6-7096

STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMAS PRISTATOME VISOKIŲ RŪSIŲ MEDŽIAGĄ

CARR MOODY LUMBER CO.

STASYS LITWINAS, Prez.
3039 So. HALSTED ST.
Tel. Victory 2-1272

APKAINAVIMĄ IR PREKIŲ PRI-STATYMĄ TEIKIAME NEMOKAMAI
RAŠTINE ATIDARYTA kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniais iki 8 val. vakaro

Telef. REpublic 7-5803

Kasdien nuo 2 val.

Sekmad. ir šventad. 9—2 v.

ADOMAS VAITKEVICIUS

ANGLIŲ IR ALYVOS

PARDAVIMAS

Visų rūšių namų apšildymo

sistemos įvedimas, perdėri-

mas ir pataisymas

Greitas, sąžiningas ir pigus

patarnavimas

ATLAS FUEL CO. atstovas

4919 So. Paulina St.

PROspect 6-7960

STOP AND SEE US

No waiting — One hour service
BRAKE LINING
ROND Linings for 20% longer life as low as \$18.95. Drum cut \$1.00 each.
Free adjusting and wheel packing
1 YEAR GUARANTEE
22 years of dependable service
Open to 6 P. M.
ART'S SCIENTIFIC BRAKE SHOP
4329 W. Addison Spring 7-5959
Open Saturdays until 4 P. M.

LORETA

MERGAITĖS LIKIMO ROMANAS
Parašyta Lietuvoje Štasio Budavo ir antra laida išleista Bendrijos — Anglijoje. Šis įdomus roman — gaunamas "Drauge". 2334 South Oakley Ave., CHICAGO 8, ILL.
Kaina \$1.80.

"TIKRIEJI MISTIKAI MISTERIJŲ NEDARO;

ZNONIJOS LIKIMAS
ST. JONO APREISKIMO KNYGOJE
Išgyskite KUN. V. BAGDONAVICIAUS, MIC knygą apie šv. Jono Apreiskimą, su Vysk. V. Padolskio pratarim ir A. Berzins iliustracijoms. Viršelis dail. R. Viesulo, 406 ir XIV psl., kaina \$3.50. Liet. Knygos Klubo leidinys.

UŽSAKYMUS SIŪSKITE:

"DRAUGAS" 2334 South Oakley Avenue, Chicago 8, Illinois

AR JŲ TURITE SIGIETES GUARESCHI

"DON KAMILIAUS MAŽASIS PASAULIS"

Pasaulinio garso ir jūmoro pilną knygą? Joje pavaizduojamas Italijoje pradedas plisti komunizmas ir iacolinis kova tarp komunisto vir-savio Peponio bei vietos klebono Don Kamilius.

Knyga išversta į 27 kalbas ir iš jos pagaminti du filmai. Vertė A. Sabaliūskas.

325 pusl. Kaina \$3.50

Užsakymus su "inigaiss siųskite

DRAUGAS

2334 So. Oakley Ave.,

Chicago 8, Illinois

Akademija šios vasaros parodoje išstato keturius Winston Churchill kūrinius. Tai keturi gamtos vaizdai: vienas pieštas 1920 m., du Italijos vaizdai ir vienas, vaizduojas kalnų slėnį, pieštas 1950 m. Kalėdų metu.

MOVING

A. BENIULIS atlieka įvairius perkraustymus ir pervedimus iš tolimų ir artimų atstumų.
Telef. SE. 3-2146 arba BL. 7-7075
1835 CANALPORT

SOPHIE BARGUS RADIO PROGRAMA

Iš WGES stoties — Banga 1390
PIRMAD ir PENKTAD.
8:45 iki 9:30 val. ryte
SESTAD. 8:30 iki 9:30 ryte
PIRMADIENIO vak. nuo 7—8 v.
Sekmad. 8:30—9:30 v. r. iš stoties
WOPA — 1490 kil.
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Ill. HEmlock 4-2413

"PASKAMBINKIT PRIEŠPIET — ATVAŽIUOSIM POPIET"

TELEVIZIJOS, RADIO, PATEFONU TAISYMAS

JONAS GRADINSKAS

J. G. Television, 944 W. 35th Pl.

Telefonas FRontier 6-1998

Pas lietuvių — ir geriau ir pigiau!

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS

Perdėriami motorai, stabdžiai, transminijos, keičiamos dalys.

Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Garantuotas darbas.

M. ČESAS — A. STANEVIČIUS

1835 CANALPORT Tel. Dirbtuvės SEEley 3-2146

Namų KENwood 8-3092

DEL NAMAM REIKMENŲ VISUOMET LANKYKIT SIĄ

ERDVIA IR PATOGIA

BEI SENIAUSIA

LIETUVIŲ BENDROVES

KRAUTUVĖ

PROGRESS FURNITURE CO.

4181-83 ARCHER AVE.

Tel. LAfayette 3-3171

Brighton Parko kolonijoj

KASDIENĄ ČIA RASITE

DIDŽIAUSIAS PREKIŲ VERTYBES

Naujausių madų, gerųjų išdirbysčių rakandų, kaurų, pečių, televizijos aparatų, refrigeratorių, ploviklų, vaikams rakandų ir visų kitų namams reikmenų.

LENGVI ISMOKEJIMAI PRITAIKOMI VISIEMS

"DRAUGAS" SKELBIA KETVIRTĄ

ROMANO KONKURSA

Vėl skiriama tūkstantis (1,000) dolerių premija

1. Dienraštis "Draugas", talkininkaujant "Draugo" Bendradarbių Klubui, skelbia naują lietuviško romano konkursą. Paskutinė data konkursui skiriamo romano rankraščiui įteikti — 1954 m. lapkričio mėn. 1 d.

2. Geriausiam romanui skiriama premija — tūkstantis dolerių.

"Draugas" įgalioja premijos sutelkimu rūpintis "Draugo" Bendradarbių Klubą.

3. Jury komisiją sudaro šie asmenys: Bernardas Brazdžionis, dr. Juozas Girnius, Antanas Gustaitis, dr. Juozas Leimonas ir Kazys Mockus.

4. Romano siužetą pasirenka patys autoriai. Romanas turi būti parašytas mašinėlė, nemažesnis kaip apie 200 romano formato puslapių.

5. Kūrinius siųsti adresu: Romano Konkurso Komisija, "Draugas", 2334 So. Oakley ave., Chicago 8, Ill.

6. Sprendimo bešališkumui patikrinti autoriai turi pasirašyti slapyvardžiu, o atskirame uždarame voke pažymėti savo tikrąją pavardę ir adresą, ten pat įrašant romano antraštę ir pasirinktą slapyvardį.

7. Tūkstantį dolerių premiją gavęs autorius be papildomo honoraro pirmosios laidos teises peleidžia "Draugui", įskaitant teisę spausdinti dienraštyje ir išleisti atskiru leidiniu. Jei knyga duotų pelno, jis yra skiriamas romano premijos fondui. Premijos nelaimėję autoriai spausdinimo sąlygas nuspręs abipusiu susitarimu.

"DRAUGO" LEIDĖJAI IR "DRAUGO"

BENDRADARBIŲ KLUBAS

Biznieriams apsimoka skelbtis "Drauge".

SAVE BY MAIL

Earn 3 1/2%

SAVE BY MAIL!

CURRENT RATE

Convenient!

SAFE!

Time Saving!

GENERAL SAVINGS

2216 South Cicero Avenue
Cicero, Illinois

ALL ACCOUNTS INSURED

UP TO \$10,000.00

Žinios iš okup. Lietuvos

• Vilnius iš Maskvos pertransliavo lietuvių lietuviškai atliekamą Verdi operą "Traviata". Transliacijos kokybė — baisi: deformuoti balsai, iškraipyti muzikos tonai. Žodžių — tipinga "sovietiskąja radiotechnika". Atlikėjai — išimtinai prieauglio dainininkai. Dirigentas Geniušas — Kauno konservatorijos absolventas, dirigavimo mokėsi pas M. Bukšą, — vedė spektaklį gerai, gana drausmingai ir užtikrintai. Alfredą dainavo jaunas tenoras Česas. Stiprus, didokas balsas — kiek panašus į Gutausko balsingą medžiagą. Partiją atliko be priekaišto, tiksliai ir muzikaliai, susilaukdamas vietomis po žinomųjų arijų aplovismentų. Tikrai puiki Violetta buvo Čudakova (rusaitė). Jos lietuvių kalbos tarimas aiškus. Gerą įspūdį paliko ir Šilgalis (Zermonas), kuris dainuoja aiškiai imituodamas senuosius pavyzdžius, susilaukdamas taip pat aplovismentų prie atviros scenos. Flora — Jesiūnaitė, Gastonas J. Indra, toliau Mžeika ir Siparis antrajėse partijose. Geri buvo ir chorai (chormeisteris Dautartas).

• Lietuvos meno saviveikos kolektyvų koncerto transliacija kovo 9 dieną vietoje 21.15 prasiėjo tik apie 22.00 val. Be jokio pasiteisinimo stotis apie 15 minučių visai nieko nedavė. Pasikiaužo laidų sumaišymas, techninių pokalbių rusiškai, na, ir pagaliau koncertas. Vilniaus stoties personalo daugumas — rusai. Rusai sėdi atsakingose vietose. Toksai apsiskandalinimas milijoninės auditorijos akių vaizdoje labai panašus į "lietuvių kultūros šventės" sabotažą! Transliacija prasideda Vilniaus valst. universiteto meno saviveikos kolektyvo lietuviškai dainuojama sovietinė daina "Taika, taika". Tas kolektyvas ne kas kita, o liaudies ansamblio miniatiūrinė kopija. Meno vadovas — Bartusevičius, choro vadovas — Aleksas ir šokių vadovas — Gudavičius. Koncerto numeriai pranešami pirma lietuviškai, paskui išversti į rusų k.

Eina liaudies šokis "Blezdinėle". Instrumentai blogai deri-

nasi, skudučiai "tūtavoja" kiek be tvarkos, apsilenkdamie bent kiek su ritmu, ir truputėlį falsyvuoja birbynės. Šokis grojamas kiek per greit. Instrumentuotė žymiai primityvesnė už ansamblio pavyzdį. Jausti, kad kolektyvas neturi didelės sceninės patirties, kiek nervinasi. Vis tiek dideli plovimai. Liaudies daina "Kas bernelio sumislyta". Solo dainuoja studentė Peteraitytė, filologijos fakulteto. Dainai pritaria instrumentais. Paskum — birbynininkų duetas polkutė. Groja studentai Raudonikis ir Žvirblis. Liaudies šokis "Kubilas", nors ir vėl grojamas kiek per greit, sutinkamas su dideliu entuziazmu. Po jo duodama gražiai suharmonizuota daina "Ar aš ne vyšnelė". Daina dainuojama jau žymiai gyviau, tačiau vis dar trūksta tikrumo! Liaudies šokis "Malūnėlis" kelis kartus pertraukiamas didelių plojimų audra. Po tokio padrašinimo grojama skudučių polka, jau išeina visai neblogai. Pabaigoje, liaudies šokis "Lenciūgėlis" susilaukia didžiausių aplovismentų; transliacija ir baigiamasi.

Deja, negirdėta Kauno "Audinių" choro koncerto! (Choro vadovas — Antanas Ilčiukas). Be šių dviejų saviveikos kolektyvų, dekadėje dar dalyvavo ir trečias, Ylakių, Sedos rajono "Lenino Keliu" kolūkių saviveiklininkai. Choro vadovas — Vindašius, šokių vadovė — Rozgaitė ir instrumentų grupės vadovas — Eduardas Pylpaitis (vilnietis). Šio kolektyvo koncerto ištrauka girdėta reportažo metu. Kolektyvas taip pat sudarytas liaudies ansamblio pavyzdžiu. Kolektyvo repertuaris garsi daina "Pempel, pempel kuodotoji" J. Banaičio aranžuota. Komiška tai tiesa — tačiau aranžamentas kiek neestetiškas.

• Jungtinis Vilniaus radijo komiteto ir Filharmonijos choras yra diriguojamas K. Kavacko. Choras yra gana geras ir galėtų atlikti ir vertingesnių dalykų, negu blivės viena — ar dvibalsės sovietinės pjesės arba Kavacko kai kuriuos "kūrinus", parašytus tuo pačiu stilium...

ST. CLETUS FIRST CARNIVAL

AUGUST 2-8th (INCLUSIVE) 1954
(55th ST. JUST WEST OF LA GRANGE RD. U.S. 45)
Rides, Games And Enjoyment For All!

Rev. GERALD J. MORRISSEY, Pastor

ŠV. ONOS ŠVENTOVĖ

ST. ANNE, ILLINOIS

Liepos 26, 1954

73-i METINIŲ ATLAIDŲ DIENA

Mišios — 6, 7, 8, 9, 10 ir giedotos Mišios 11 val.

Pusryčiai bus duodami atsilankiusiems nuo 6 iki 10 val. ir užkandžiai bus duodami nuo 10 iki 3 val.

Apeigos po piet 3 val. Palaiminimas ligonių ir nesveikų.

Iškilminga procesija ir pamokslas.

Iškilminga novena dabar laikoma, kunigui Miles Bero, C.P. vadovaujant.

KUN. PAUL HUTTON, C.S.V., klebonas

KRONIKA

• Dr. Marija Paplauskienė-Ramūnienė Otawos prancūzų intelektualų klubui "Richelieu club" liepos 7 d. skaitė paskaitą "Europa ir Kanada", į kurią atsilankė apie 70 Kanados sostinės vyrų. Kalbėdama apie Europą prelegentė daug faktų ėmė iš Lietuvos gyvenimo.

Dr. Ramūnienė yra verta savo vyro Ramūno-Paplausko tal kininkė moksliniame darbe.

Praeitais mokslo metais Otavos universitete ji skaitė paskaitas iš rusų kalbos ir litera-

tūros. Šiais metais jai pavesta skaityti Rytų istoriją.

Savo doktorato darbui Marija Ramūnienė sunaudojo savo nuo seniai rinktą Lietuvos folkloro medžiagą. Jos tema buvo: "Moteris Lietuvos tautosakoje". Šis darbas buvo labai augštai įvertintas Montreale, Otavos ir New Yorko mokslininkų sluogsnuose.

Už šią studiją universitetas paskyrė premiją.

Richelieu club savo prelegentus kviečia iš pačių rinktinių Kanados ir pasaulio asmenų.

CATERING SERVICE

Vestuvės — Ballams — Bankietams. Nereikės rūpintis bei dirbti. Sutaupysite daugiau pinigų ir jums patiks mūsų aptarnavimas.
Bendras Catering Service
1631 N. Milwaukee Ave.
CA. 7-9007

NEGALITE MUS VIRSYTI PIGUMU AR KOKYBE

Kombinuoti langai ar durys, metalo ar medžio. Senoviški žieminiai langai bei stiklai. "Galvanized", aliuminiai ar užkūsmu stiklai. "Fiber" stiklo ar metalo šaltinės-awings. Nemokami apskaičiavimai.
Fulton 5-7275

SCHREIS SCREEN SERVICE
14325 S. Western Ave.
BLUE ISLAND, ILL.

Kuomet minutės svarbu. Jūs visuomet galite pasitikėti DUBSKY'S DRUG STORE VAISTININKAIS
1834 W. 47th St.
Skubiai paruošiami receptai, geriausios kokybės vaistai, žemiausios kainos. Vitaminalai bei vaistai.
LAfayette 3-6250

KEEN CLUB

8300 Kean Avenue
WILLOW SPRINGS, ILL.
(priešais Liet. Tautiškių Kapinių)
Pramogos kiekvieną šėdant, vak. Piknikams vieta ir salė išnuomojama Jūsų piknikams, vestuvėms, bankietams ar pobūviams.
ED ir WALLY KLIMEK, Sav.
Tel. Willow Springs 1078

These SEVEN seminarians STUDY, PRAY, EAT and SLEEP in this HALF QUONSET HUT in Manila, without even a CHAPEL. No sacrifices are too great for these young Filipinos who some day as priests will help fill the URGENT NEED.

They're counting a lot on a little from YOU. Even a dollar will help so much. God bless you.

Father Deckert

PHILIPPINE MISSION BUREAU — Obl. Fathers
P. O. Box. 1467, Dept. N. San Antonio 6, Texas

KELIONĖS MARIJOS GARBEI

Maldininkų kelionės į Our Lady of Consolation šventovę

Kadangi Marija pasirinko Carey, Ohio, kaip specialią vietą maldininkams 1875, ji išklausė ir tebeišklauso maldas — išgydydama kūną bei sielą.

The Conventual Franciscan Fathers šventovėje Our Lady of Consolation paruošia sekančius patogumus kiekvienai keleivių grupei.

MARIJOS GARBEI PAMALDOS. Procesija su Marijos paveikslu (jei pagėdaujama). Išpažintys klausomos keliomis kalbomis. Palaiminimas sergančiųjų. Nakvynė ir valgiai. MARIJOS GARBEI PAMALDOS kiekvieną sekmadienį 2:30 popiet. Sekm. Mišios 6:15, 8:00, 10:30 (12 val. nuo geg. iki rugs.) Rugpjūčio mėn. sekmadieniai yra specialios dienos maldininkams.

Dėl pilnų informacijų rašykite:
SHRINE OF OUR LADY OF CONSOLATION
The Conventual Franciscan Fathers, Carey, Ohio

SUTVARKYKITE LAIKU SAVO AUTOMOBILĮ Stasys Dapkus

Body Repair 3255 S. Union Ave. Tel. CALumet 5-1127
Pritvyrės mechanikas, turis moderniausius įrankius gerai ir nebrangiai patalio. Karoserija ir nušašo, taip pat sureguliuoja motorą, kad taupiau naudotų benzina ir alyva. Dirbtuvė yra 3231 Lowe Ave., įvažiuoti reikia iš fėlos. Kas negali atvažiuoti į dirbtuvę, skambinkite telef. susitarimui.

Didelis Vasarinis IŠPARDAVIMAS!

Gavome didelį kiekį naujų vasarinių rūbų ir baltinių ir parduodame sumažintomis kainomis. Taipgi turime visokių pasirinkimą reikalingų dalykų: vyrams, moterims ir vaikams ir namų reikalus: pakločius, užvalkalus, rankšluosčių ir kitų dalykų.

Kviečiame atsilankyti, būsite patenkinti mūsų kainomis ir patarnavimu

LIETUVIŲ KRAUTUVĖ

Joseph's Dry Goods Store
3218 SO. HALSTED STREET
CHICAGO 8, ILLINOIS

A — ACME ROOFING, HARDWARE & PAINT CO.
Bet kokios rūšies stogas uždedamas ir pataisomas. Dumtraukiai pagaminami, pataisomi ir "tuckpointed". "Gutters" ir "downspouts" įtaisomi, pataisomi, dažomi.
Pilnai apsidraus, darbas garantuotas. Krautuvės atdaros kasdien, sekm. ir šventad. nuo 7 v. r. iki 10 v. v.
LAwdale 1-6047
3725 Roosevelt Road

PRADEKITE ANKSTI

Roto-Tilling & Roto-Vating

pieveles ir čaržus. Taip pat traktorių aptarnavimas. Kroviklės pas ekspertas, kurie atliks darbą už žemas prieinamas kainas. Be jokio įsipareigojimo šaukite dabar nemokamiems apskaičiavimams. FULTON 5-1324

Atdara iki 4 val. ryto
Šėdadi. iki 5 val. ryto
VAL HALLA LOUNGE
Laikykite šią vietą mintyje
Nes geresnė sunkiai surandama
3553 SOUTH HALSTED
Virginia 7-8291
TELEVIZIJA

RAY HARRINGTON CATERER

We serve large or small groups... weddings, banquets, parties, council functions at a reasonable cost.

CORNED BEEF & CABBAGE Is Our Specialty

2529 N. Milwaukee Ave.
ALbany 2-7773 ALbany 2-6059

Geriausios rūšies darbai leiskite ALLEN & SONS

Uždengti stogai. Visokių rūšių stogai, apmušimai, instaliacijos. Be jokio įsipareigojimo šaukite nemokamiems apskaičiavimams.
GROvehill 6-0249
6552 So. Maplewood Ave.

Priruoškite

Savo

Automobili

Dabar

• Motorų "tune-up"
• Stabdžių aptarnavimas
• Vairo patikslinimas
• Karburatorių ir
• Generatorių pataisymai
• Automat. transmišijos aptarnavimas
E and R AUTO SERVICE
Elmer J. Wangerow, Prop.
6434-38 S. KEDZIE AVENUE
WALbrook 5-8314
Complete Studebaker Service

RAY'S STANDARD AUTO. SERVICE

Where there is always service with a smile. Cleaning, washing and simonizing. Efficient service; free estimates; motor analysis by experts.

800 W. Hill Grove
Western Springs, Ill.
CHestnut 6-9804

AUDYKLA JUOSTA

Sav. Kazys Prišmantas
1805 West 46 Street
Chicago 9, Ill.
Telef.: LAfayette 3-3085

Gamina juostas, takelius, juosteles, pagalves vardinį, gimimo ir kitų progų dovanoms. Taip pat galima gauti ir knygų.

ANGLŲ KALBOS PAMOKOS

K. KALNENAS
6402 S. Fairfield Ave., Chicago 29
(3-čias augštas, durys po kairei, arti 63-čios gatvės ir California Ave.)
duoda trečtinį prieš karą balgų Chicago universitetą.
Vienas doleris val. — privačios Vertimai, anketų pildymas, įvairūs raštai angliškai.

K. GASIŪNAS MOTERŲ RŪBŲ SIUVEJAS
Pirma moteriškų kostiumų ir paltų užsakymas. Iš įvairių kailių užsakyti paltai duodami išmokėjimui. Jie toli pralenkia savo kokybe gatavus ir pigiau kainuoja.
6715 SOUTH MARSHFIELD AVENUE
Chicago 36, Illinois . . . Tel. REpublic 7-6329

DIENRAŠTIS MĖNESIUI NEMOKAMAI!

Didelis šių dienų įtepmas, karo ir kitos galimybės verčia visus atsidėti sekai kasdienius įvykius. Tam reikalingas dienraštis darosi būtinybė.

Šiais metais sucina 50 metų kaip iškovota spaudos laisvė. Tas jubilėjus tebūnie minimas šūkiu: kiekvienuose lietuviškuose namuose "lietuviškas" laikraštis, o šiuo metu — lietuviškas dienraštis. Dienraštis "Draugas", pats švedamas 40 m. sukaktį nuo įsikūrimo Chicagoje, daro iš savo pusės auką: naujiems skaitytojams sūsiune dienraštį per mėnesį laiko nemokamai, tik malonėkite atsiųsti adresą savo ar kito kuro tuo interesuojasi.

"Draugas" yra sutelkęs arti 1,000 bendradarbių, korespondentų ir informatorių, kas šeštadienį duoda mokslo, meno, literatūros priedą, turi specialius skyrius: moterų, jaunimo (ateitininkų, skautų, studentų), sporto, sveikatos patarėjų; kasmet duoda \$1,000 premijos geriausiajam romanui ir paskia atkarpoje spausdina rinkinius kūrinius.

"Draugas" turi savo bendradarbius Kanadoje, Kolumbijoje, Veneculoje, Brazilijoje, Argentinoje, Cileje, Švedijoje, Belgijoje, Vokietijoje, Šveicarijoje, Italijoje, Prancūzijoje, net ir Australijoje.

Imdami nemokamai "Drauga" mėnesiui Jūs niekuo neįsipareigojate, o turėsite progos susipažinti su geriausiu lietuvišku dienraščiu. Jei "Draugo" dar neskaitytė, atsiųskite savo adresą, o taip pat adresus avo pažįstamų, kurie jo dar neskaitytė ir mes per mėnesį laiko "Drauga" sūsiune be užmokėčio.

DRAUGAS

2334 South Oakley Avenue
CHICAGO 8, ILLINOIS

NELAUKITE, NES —

rytoj jau gali būti pervėlu!

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimėi ištikus neturėsite jokių nemalonių.

GENERALINIAI AGENTAI šių kompanijų:

MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
IMPERIAL ASSURANCE COMPANY
PHOENIX INDEMNITY COMPANY
MICHIGAN FIRE AND MARINE INSURANCE COMPANY
COLUMBIA INSURANCE COMPANY

"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"

O'MALLEY and McKAY, Inc.

222 W. Adams St. Room 1043
Telefonas Central 6-5208

"Drauge" rasite vėliausių, įdomiausių žinių.

AR NORITE BŪTI KUNIGAIS?

Tėvų Marijonų Kongregacija, a. a. Arkivyskupo Matulevičiaus, MIC, atgalvinta, kviečia pas save kandidatus į kunigus. Tėvai Marijonai darbuojasi Amerikos lietuvių tarpe: Dievui leidžiant jie darbuosis ir Lietuvoje: jie veda mokyklą, redaguoja laikraštį: skelbia mišias. Pasitarkite Dievo tarnybai: darbuokitės po Panelės švenčiausios viščiavos: stokit į Tėvų Marijonų Kongregaciją: rašykite novelių vedėjui. Laišką pažymėkite kiek mokslo baigėte, kiek amžiaus ir koks sveikatos stovis. Laišką siųskite žemiau paduotu adresu.

AR NORITE BŪTI BROLIAIS VIENUOLIAIS?

Marijonų Kongregacija kviečia pas save kandidatus į brolius, kurie dirbtų įvairius vienuolijos darbus mokyklose, spaustuose, raštinėse, bažnyčiose ir kitur. Labai pageidaujami mokę kokį amatą. Norintiems pramokti kokio amato bus sudaryta progą. Paukokite savo jėgas, gyvenimą ir sveikatą Dievui ir Panelėi švenčiausiai. Tapkite Broliais Marijonais. Susirašykite su noveliata vedėju: pažymėkite amžių, sveikatos stovį ir užbaigtus mokslus.

MASTER OF NOVICES, MARIAN HILLS SEMINARY,
CLARENDON HILLS, ILLINOIS

Rašytojas Cronin ir 15 kitų

Nauja prof. J. O'Brien studija

DR. JUOZAS PRUNSKIS

Nemažos kūrybinės energijos rodo amerikietis rašytojas prof. J. A. O'Brien. Tęsdamas savo knygų seriją apie didžiulius žmones, jų dvasios pergyvenimus, jis davė naują veikalą: "Roads to Rome" (išleido Macmillan Co. New York, 1954 m., pusl. 251, kaina \$3.50).

Veikalas pradėdamas autobiografiniais duomenimis dabar plačiai pasaulyje skaitomo rašytojo A. J. Cronino, kurio labiausiai paplitusios, į daugelį kalbų išverstos knygos yra "The Citadel" ir "The Keys of the Kingdom", paskutiniu laikotarpiu labiausiai perkamų knygų sąrašė JAV-se buvo ir jo "Adventures in Two Worlds" (gydytojo ir literato pasaulis).

Toje naujausioje prof. O'Brien knygoje rašytojas A. J. Cronin nupasakoja savo sielos Odisėją. Kai jis dar buvo medicinos studentas, religija jam atrodė savo laikus atgavęs mitas. Tačiau gyvenimo patyrimas atskleidė ką kita. Pats Cronin rašo:

— Kai aš patarnavau gimimo stebukle, sėdėjau prie mirštančio tyliomis nakties valandomis, klausiausi lengvo nepermalduojamo tamsių mirties sparnų mušimo, mano tos pažiūros darėsi mažiau tikros...

Dirbdamas kaip kasyklų gydytojas jis pergyveno neužmirštamą vaizdą: užgruovo dalis požemio urvų, palaidodami gyvus 14 angliakasių. Kai gelbėtojai po penkių dienų baigė prie jų prisikasti, girdėjosi duslus giesmės balsas: "Mūsų Viešpatie, mūsų Gelbėtojai". Ir kai jie išgelbėti nusilpę, išlipo iš kasyklų duobės, susirinkusioji minia pagavo tuos giesmės tonus ir ji

TELEVIZIJOS

RADIO APARATAI
VEDINTUVAI — VESINTUVAI
ELEKTROS REIKMENYS
TV BEI RADIO LEMPŲ
DALYS — BATERIJOS
APARATŲ TAIŠYMAS
dirbtuvėse ir namuose atliekamas
patyrusių inžinierių. Sąžiningas ir
geras patarnavimas garantuotas.

DAINA
TELEVISION
sales-service

3130 S. Halsted, DAnube 6-6887

nuskambėjo apylinkės kalnais, rasdama gilų atgarsį tada dar netikintinio gydytojo širdy.

Gailestingosios sesers pavyzdys

Dr. Cronin turėjo progos stebėti, kaip su tais angliakasiais dirbo giliai pasižventusi gailestingoji sesuo, negaudama net reikiamo atlyginimo. Dr. Cronin atkreipė jos dėmesį į tai, pastebėdamas, kad ji verta augštesnės algos.

— Dievas tai žino, kad jūs verta to, — pasakė jis.

Ir gailestingoji sesuo tai išgirdusi atsiliepė:

— Daktare, jeigu Dievas tai žino, kad aš to verta, tai man tik tai ir svarbu.

Ir tie pergyvenimai, tas žmonių tikėjimas kasyklų nelaimėje, tas gailestingosios sesers idealizmas, paremtas religiniu gyvenimu, kaip dr. Cronin sakosi, pradėjo jį traukti iš skepticizmo balos ir tvirtas tikėjimo augstumas.

Jeigu mes stebime...

Dabar daktaras ir rašytojas Cronin drąsiai taria:

— Jeigu mes stebime fizinę visatą, jos paslaptis ir stebuklus, jos tvarką ir painumą, jos baimę sukeliantį didumą, mes negalime pabėgti nuo pirmojo Tverėjo sąvokos. Kas tylią vasaros naktį žvelgė augštyne į žvaigždes, žibancias iš erdvės begalybių, nebūdamas nugalėtas įsitikinimo, kad toks kosmosas turėjo ateiti poveikyje ko nors didesnio, kaip kažkoks pripuolamumas? O ir mūsų pačių pasaulis, saistytas ritmais skriedamas erdvėmis, reguliariai atskleisdamas metų laikotarpius, tikrai juk yra kažkas daugiau, kaip beprasmiškas medžiagos kamuolys, vien pripuolamai atskilęs nuo saulės? —

Vyšnios ir Dievas

Keliaudamas po Italiją rašytojas Florencijoje stebėjo pučiančią XV šimtmečio bažnyčią, bet ypatingo įspūdžio jam padarė vienuolis už bažnyčios buvusiam darže, kurs savo darbą mokėjo paversti malda ir kurs užkalbintas prabilo:

— Aš stebiu savo vyšnias, paskendusias pumpuruose, tada žieduose, o paskiau vaisiuose, ir tada aš tikiu Dievą.

Gyvenimo patyrimas ir gilesni mąstymai rašytoją dr. Cro-

niną padarė tikintiu kataliku ir savo minėtoje trumpoje autobiografijoje jis rašo:

— Jeigu mes primame Dievą ir savo pačių nemirtingumą, kaip tikėjimo tiesas, mes suprantame, kad mūsų pačių gyvenimas nėra tai tik linksma kelionėlė, bet laikas, ir tai trumpas, prisiruosti; tai tik momentas, amžinybės atžvilgiu, bandymo ir ištverimo, kada mes, taip sakant, sveriami stovime amžinybės slenkstyje.

Apie klūpintį Linkolną

Ir savo autobiografijėlę rašytojas baigia žodžiais:

— Abraomas Linkolnas kasnakt klaupdavosi ant kelių ir savo mintis kreipdavo į Dangų. Ar mes jau per daug protingi pasaulio išmintimi, kad to paties nedarytume? Ištiesais šimtmečiai žmonės savo gyvenimus derino prie Dievo, su tikru kilniu ir duodami šviesų paveikslą. Dievas atnešė ryžtingą drąsą silpnajam, pajėgų nuvargusiam, vilties pražuvusiems desperacijos šešėliuose. Jis yra visur — augštai ir aplink mus, okeanuose ir danguje. Jis yra ir kiekviename iš mūsų, jeigu tik mes panorėsime Jo įsikvoti...

Penkiolika kitų

Tai tik viena augščiau minėtos knygos autobiografijėlių, sielos pergyvenimo istorijų. Prof. O'Brien savo toje knygoje duoda aprašymą atsivertimų į katalikybę dar penkiolikos šių garsųjų žmonių. Štai jų vardai: Thomas A. Brady, istorijos profesorius Missouri universitete;

James C. Fry — JAV karo atachė Turkijoje, pulko vadas II Pasauliniame kare, apdovanotas atsižymėjimo kryžiumi, sidabro žvaigždė, purpurine širdimi;

Bella Dod — buvusi komunistė, vėliau advokatė ir politikų mokytoja;

Marshall W. Baldwin — istorikas, eilės studijų, knygų autorius;

Gene Fowler — žurnalistas, dramaturgas, novelistas, biografas, autorius knygų "The Great Mouthpiece" ir "Beau James".

Alexis Carrel — Nobelio premija apdovanotas medicinas, mokslininkas — atradėjas;

Helene Margaret — eilės pargarsėjusių istorinių knygų autorė;

John C. Wu — kinų mokslininkas, teisininkas ir filosofas, vienas iš stambiausių Kinijos intelektualų;

Helen M. Fowler — Australijos beletristė, kurios knygos plačiai skaitomos kaip Australijoje, taip ir JAV-se;

James Harry Price — buvęs episkopas pasižymėjęs ministeris;

Anne Fremantle — gabi ir kūrybinga beletristė, biografė, kritikė, "The Commonweal", "New York Times" redakcijų štabo narė;

Ben W. Palmer — konstitucinės teisės specialistas, advokatas, daugelio veikalų autorius;

Mary O'Hara — beletristė, autorė knygų "My Friend", "Flicka", "Thunderhead" ir kitų;

William Marks — augštos inteligencijos episkopas dvasi-ninkas;

R. W. Keyserlingk — vienas iš pirmųjų Kanados žurnalistų, įsteigėjas savaitraščio "Ensign".

Visi čia suminėtieji intelektualai yra atsivertę į katalikų tikybą ir jų įdomius psichologinius pergyvenimus, jų pereitą tiesos įieškojimo kelią galima rasti jų pačių aprašytą naujame veikle "Roads to Rome".

Mažiausia pasaulio lempa

Amerikoje išrastos lemputės, teturinčios tik dvidešimtą colio dalį didumo, kaip adatėlės galvutės. Jos naudojamos fotografuojant iš tolo kontroliuojamų bombų veikimą.

PLUMBING — HEATING SERVICE

Free Estimates
AUTOMATIC WATER HEATERS
General Remodeling — Modernizing
Licensed — Bonded Plumbers
Darbas atliekamas pigiai ir sąžiningai
O. B. RENNANZ
Walbrook 5-3451
B. SERAPINAS, Grovehill 6-6708

P. & J. JOKUBKOS

Laikrodžių, Brangenybių, Radijo, Televizijos Krautuvė
(Buv. Kass-Kazakausko krautuvė)

1. Sužiedotųjų ir vedybinių deimantinių žiedai, 2. Laikrodžiai, 3. Sidabro peilių, šaukučių ir šaukštų komplektai, 4. Foto aparatai, 5. Piniginės, 6. Zenith, Dumont ir G. E. televizijos ir Zenith, G. E. ir Bulava radijos, 7. Televizijos ir radio lemputės, 8. Žaislai ir rašymo reikmenys. Elektriniai indai.

Laikrodžių ir televizijos aparatų taisymas

4102 Archer Ave., Chicago 32, Ill., Tel. LAf. 3.8617

Vestuvėse, krikštynose, pobūviuose ir namuose tinkamiausia vartoti yra —

LIETUVIŠKI SALDAINIAI

KAUNAS, VILNIUS, PALANGA VARDAIS SOKOLADINIAI
VAISINIAI, SALTMETINIAI, KARVUTĖ ir kitokios rūšys

Vartotojai reikalaukite visose lietuviškose maisto krautuvėse. Prekybininkai užsakykite tiesiai iš gamyklos.

Mr. Stasys Petrauskas, 838 W. 33rd Pl. Chicago 8, Illinois

LIETUVIŠKA GASOLINO STOTIS

IR AUTOMOBILIŲ TAIŠYMAS

5759 So. Western Ave. Tel. REpublic 7-9533

Shell benzinas. Atliekami generaliniai remontai motorams, stabdžiams, transmisijoms, keičiamos dalys; be to visi lyginimo ir dažymo darbai.

Įmonė įrengta pavyzdiniais paskutinės laidos moderniškiausiais aparatais, kaip tai: tepimui, visai automobilio elektros sistemai ir karboracijai. Prityrę ir sąžiningi mechanikai atliks darbus greitai, sąžiningai ir pigiau nei bet kur kitur. Įmonėje dirba ir patys savininkai.

Įmonės savininkai: A. Adomėnas, V. Kozica, V. Paalksnis

PIRKITE TIESIOG NUO
MR. NELSON

— savininko —

St. Casimir Monument
Company

3914 West 111th Street

Vienas blokas nuo kapinių.
Didžiausias paminklams planų
pasirinkimas mieste

Telef. CEDarcrest 3-6335

"Rusija, Lenkija ir Vakarai"

Tokia antraštė D. Britanijoje ką tik išleista Vael. Lednickio knyga, kurioje telpa essay iš literatūros ir kultūros istorijos.

Pasak "Literary Supplement", šioj knygoj sudėta medžiaga primena "Nibelungų" epą. Prof. Lednickis pavaizdavo tokiu milžinišku mastu istorinę tragediją, kad tiesiog neįmanu ką nors pakaltinti ar pasmerkinti.

Šitame tragiškame epe Siegfriedu yra poetas Adomas Mickevičius. Šalia jo veikia tokie XIX ir XX amžiaus kūrėjai, kaip Čadajevs, Puškins, Lermontovas, Dostojevskis ir Aleks. Blokas. Poetų ir kūrėjų

Vestuvių nuotraukos
Augštos rūšies fotografijos
Mūsų specialybė
Precin Photo Studio,
Inc.

EDVARDAS J. ULIS, SAV.
4068 Archer Avenue
Telefonas VIRginia 7-2481

EDW. SAUNORIS
GELININKAS

Pas mus galite gauti gėlių kapų papuošimams sodinti ir skintų įvairių rūšių ir gėlių korsazams.
111th St. & Pulaski Ave.
(Priešais Šv. Kazimiero kapines)
Telef. GARDen 4-0087 ir
GARDen 2-1052

jėga politiniam lauke — ypač pabrėžiant Byroną ir Mickėvičių — pavaizduota ypatingu detalumu, iškeliant idėjų konfliktą tarp Rytų ir Vakarų. Knyga anglų kritikų sutikta labai palankiai.

Skaldomų atomų kontrolė

Skaldomi atomai šiuo metu spinduliuoja visomis kryptimis aplinkui, kas sudaro nepatogumų. Britų mokslininkai susekė, kad labai atšaldžius skaldomą elementą (daugiau kaip 459.6 žemiau nulio), skaldomų atomų branduoliai išsirikiuoja pagal liniją, pagal kurią sukasi, ir tada jie daugiau duoda energijos viena kryptimi.

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GILINČIA
Geriausios gėlės dėl vestuvų, banketų, laidotuvių ir dėl kitų visokių papuošimų.

6901 SO. WENTWORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

TELEVIZIJOS

IR RADIO
APARATŲ TAIŠYMAS

Sąžiningas ir Garantuotas Darbas
DARBO VALANDOS: 6 v.v. — 10 v.v.
Šeštadieniai: 8 v.v. — 10 v.v.
M. RIMKUS, 4118 So. Francisco
Telef. YARds 7-1099

SKAITYKITE "DRAUGĄ".

STEPONAS C. LACKAWICZ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYŠ KOPLYČIOS:

2424 W. 69th St. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd Pl. VIRginia 7-6672
10756 S. Michigan Ave. PULman 5-1270

ANTHONY B. PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 SO. WESTERN AVE. 1410 SO. 50th AVE.
CHICAGO, ILL. CIGERO, ILL.

GRovehill 6-2345

TOwnhall 3-2109

JOHN F. EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YARds 7-1741-2 ir BISHop 7-9481

4330 34 South California Avenue

Telefonas LAfayette 3-0440

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

LIUDĖSIO VALANDOJ

Saukite

MAŽEIK & EVANS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave. Air Conditioned kopyčia
REpublic 7-8600 — 7-8601 Automobiliams vieta
Tiesa, kurie gyvena kitose miesto dalyse; gausime kopyčią arčiau jūsų namų.

SEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGOS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

Ambulansų patarnavimas yra teikiamas dieną ir naktį. Bet kalcie šaukite mus.

Mes turime kopyčias visose Chicago ir Roselando dalyse ir tuojaus patarnaujame.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YARds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS

459 West 18th STREET Tel. SEeley 3-5711

ALFREDAS VASAITIS-VANCE

6126 W. Roosevelt Road Tel. OLYmpic 2-5245

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Telephone YARds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COMmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YARds 7-1138—1139

JULIUS LIULEVIČIUS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

LEONARDAS A. EŽERSKIS

1646 WEST 46th STREET Tel. YARds 7-0781

VASAITIS — BUTKUS

1446 SO. 50th AVE., CIGERO 50, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

Skaitykite ir platinkite dienraštį "Draugą".

10 ATSAKYMŲ

KODĖL APSIMOKA TAUPYTI STANDARD

FEDERAL ĮSTAIGOJE:

TURTAS — \$46,000,000

1. Ji yra stipriausioji taupymo įstaiga.
2. Dabar ji moka 3% dividendą.
3. Ji yra grynai lietuviška įstaiga.
4. Jos Atsargos Fondas didesnis negu \$3,600,000.00.
5. Cash, Gov't. Bonds ir G. I. paskolų, dalinai garantuotų U. S. Gov't., \$34,000,000.00.
6. Namai ir visi įrengimai priklauso

- Standard Federal, bet knygoje jų vertė yra tikrai \$1.00.
7. Ji saugiai ir konservatyviai vedama.
8. Per 45 metus ji visados visiems išmokėjo pagal pareikalavimą.
9. Visuose jos skirtyuose mandagus ir teisingas patarnavimas.
10. Kiekvieno sąskaita F. S. & L. I. Corp. apdrausta iki \$10,000.00.

PINIGAI PADETI PRIEŠ 11-TĄ MENESIO DIENĄ NESI DIVIDENDUS NUO PIRMOS

JUSTIN MACKIEWICH, President

ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien, nuo 9-tos ryto iki 4 valandos po pietų.
Ketvirtadieniai nuo 9-tos valandos ryto iki 8 val. vakaro.
Trečiadieniai visai neatidaro.

Standard Federal Savings

AND LOAN ASSOCIATION
OF CHICAGO

4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)

PHONE: VIRginia 7-1141

Akademinių Prošvaistės

No. 10

REDAGUOJA REDAKCINIS KOLEKTYVAS:

V. KLEIZA, R. MANTAUTAITĖ IR V. P. VYGANTAS
 Redakcijos adresas: V. KLEIZA, 7248 S. Fairfield Avenue
 Chicago 29, Ill. Tel. RE. 7-0583

GRAŽUS BŪRYS

VACL. KLEIZA, Chicago, Ill.

Baigėsi mokslo metai. Kai kurie iš mūsų paliko studijų suolą, įsigiję vieną ar kitą mokslo laipsnį. Jei prieš penkeris metus mokslus baigusiuosius buvo galima suskaičiuoti ant vienos rankos pirštų, tai to nepastebėjus, šiemet, kuomet bakalauras, magistras ar daktaro laipsnis visame laisvajame pasaulyje gavo apie 100 lietuvių. (Žemiau pateiktas sąrašas nėra visiškai pilnas ir už pasitaikiusius netikslumus gerb. skaitytojų iš anksto atsiprašome).

Daktaro laipsnį įvairiose mokyklose gavo sekantys akademikai: Bendoraitytė, Elvyra (matematika, Massachusetts Institute of Technology, Cambridge, Mass.); Jurkūnaitė, Teofilė (dantų chirurgija, Chicago, Ill.); Jasaitis, St. (medicina, Bostono universitetas, Boston, Mass.); Liūma, Pranas, S.J. (fizika, St. Louis, Mo.); Mason, Richard A. (medicina, St. Louis, Mo.); Petraitis, Jonas, kun. (teologija, Gregorianum universitetas, Roma, Italija); Petrauskienė, Liudmila, (dantų chirurgija, Chicago, Ill.); Povilaitis, Bronius (studijavo McGill universitete, Montreal, Que., Kanada); Prunskytė, Ona (dantų chirurgija, Chicago, Ill.); Rastaus, Vytautas (veterinarija, Philadelphia universitetas, Philadelphia, Pa.); Repšienė, Elena (dantų chirurgija, Chicago, Ill.); Stakutis, Vincas (fizika, Brown universitetas); Vilčinskienė, Elena (dantų chirurgija, New York universitetas, New York, N. Y.); Žilinskienė-Bartkevičiūtė, D. (medicinos sociologija, Melbourne universitetas, Melbourne, Australija); Zukas, Algis (medicina, Sao Paulo universitetas, Sao Paulo, Brazilija).

Magistro laipsnį šių mokslo metų pabaigoje gavo sekantys studentai: Černius, Vytautas (elektros inžinerija, Dartmouth kolegija, New Hampshire); Melnikas, Antanas (menas Wayne universitetas, Detroit, Mich.); Šlepetytė, Aldona (filosofija, Columbia universitetas, New York, N. Y.); Šliūpas, Vytautas (hidrotechnika, Wisconsin universitetas, Madison, Wisc.); Valatkaitė, Liucija M. (muzika, Northwestern universitetas, Evanston, Ill.); Bostono kolegija suteikė magistro laipsnį net keturiems lietuviams: seseriai Agnietei Kalinauskaitė, P. J. Kiršliui, Alfonsui J. Palaimai ir Edmundui Pečiukoniui.

Naujieji bakalaurai.

Turbūt mažai pavergtųjų tautu laisvajame pasaulyje gali džiaugtis tokiu skaičiumi, koki šiemet mes turime: net virš 70 jaunuolių baigė kolegijas (college) ir tuo pačiu gavo bakalaurų laipsnį.

Aišku, daugiausiai bakalaurų laipsnių gavo studijojantieji inžineriją bei architektūrą, net 22: Andrijauskas, Alfonsas (Wisconsin universitetas, Madison, Wisc.); Astravys, Kazys (Toronto univ., Toronto, Ont., Kanada); Brazinskas, Juozas A. (New York Cooper Union Advancement of Science and Arts, New York, N. Y.); Dambauskas, Tomas (Michigan

univ.); Carbaliauskas, R. (Adelaidės univ., Adelaidė, Australija); Jakimčius, Zigmantas (Purdue univ.); Kanauka, Algirdas (Citadel Military Academy, Charleston, S. Carolina); Kibirkštis, Justas (McGill univ., Montreal, Que., Kanada); Kriščiūnas, Vytautas (Illinois univ., Urbana, Ill.); Kvedaras, M. (Illinois univ., Urbana, Ill.); Karosaitė, Vida (Boston Secretarial Scholl, Boston, Mass.); Kūdžma, Kęstutis (visuomeniniai mokslai, St. John univ., Brooklyn, N. Y.); Kuprėnas, Algimantas (mechanika, Maryland univ., College Park, Md.); Liulevičius, Arūnas (Chicago univ., Chicago, Ill.); Maciulevičienė, Vida (lingvistika, Detroit univ., Detroit, Mich.); Matulis, St. (Loyola kolegija, Montreal, Que., Kanada); Neimanaitė, Margarita (komercija, Illinois univ., Urbana, Ill.); Rakštis, T. (žurnalistika, Michigan State kolegija); Skrupskelytė, Enata (Annhurst kolegija); Tumienė, Vilutė, Elena (anglų k. ir literatūra, J. H. College, Los Angeles, Calif.); Zarankaitė, Zita (Emmanuel kolegija, Boston, Mass.); Žadeikytė, Mirga (George Washington univ., Washington, D. C.); Zizniauskaitė, Vera (Bradley univ., Peoria, Ill., literatūra).

Chemiją baigė 8 akademikai: Dėdinas, Jonas (John Hopkins univ., Baltimore, Md.); Dumbrytė, Nijolė (Mount St. Agnes kolegija, Baltimore, Md.); Gulbinskaitė-Lenkaušienė, Milda (Mundelein kolegija, Chicago, Ill.); Kutkaitė, Danutė (St. Francis kolegija, Joliet, Ill.); Ragelis, Ed. (St. John univ., Brooklyn, N. Y.); Sulskis, Benediktas (Oreighton univ., Omaha, Nebr.); Tercijonaitė, Giedrė (Brooklyn kolegija, Brooklyn, N. Y.); Zauniūtė, Giedrė (Marymount kolegija, New York, N. Y.).

Kitos profesijos buvo atstovaujamos mažesniu skaičiumi. **Ekonominius mokslus** baigė: Baužys, Algirdas (Sao Paulo univ., Sao Paulo, Brazilija); Rauchaitė, Regina (Mundelein kolegija, Chicago, Ill.); Gailescingonis seserimis tapo Besonvė, Irena (St. Xavier kolegija, Chicago, Ill.) ir Mulolytė, Danutė (Cleveland, Ohio). **Biologijos** bakalaurą gavo Jurevičiūtė, D. (Mundelein kolegija, Chicago, Ill.) ir Lozaitytė, Irena (Notre Dame kolegija, Baltimore, Md.). Sabulytė, Rožė, Šomkaitė, Rožė (St. John univ., Brooklyn, N. Y.) ir Malinauskienė-Bucevičiūtė, Vanda L. (Manitoba univ., Winnipeg, Man., Kanada) gavo farmacijos bakalauratą. **Muziką** baigė Ryan, Robertas (Cosmopolitan Scholl of Music, Chicago, Ill.), Kaufmanas, Ringoldas (Danijos karališkoji konservatorija) ir Rastapkevičius-Pastonis. Vytautas (Manhattan School of Music, New York, N. Y.). **Pedagogiką** studijavo Kasparaitytė, D. (Milwaukee, Wisc.) ir Zalekaitė, Florencija A. (Boston, Mass.). Korsakaitė, Ada (Immaculate Heart kolegija, Los Angeles, Calif.) ir Zolpytė, D.M. (Art Institute of Chicago, Chicago, Ill.) gavo meno bakalauratą. George Williams kolegija suteikė bakalaurų laipsnį dviem broliams: Kėtučiui ir Rimantui Lapinams. Iš įvairių mokyklų

sekantys asmenys gavo bakalaurų laipsnius: Andrijaitytė, Aleksandra (Emmanuel kolegija, Boston, Mass.); Bričkus, Viktoras (Toronto univ., Toronto, Ont., Kanada); Devenytė, D. (sociologija, Brown univ., Providence, R. I.); Fidleris, V. (geologija, Londono universitetas, London, Anglija); Juškaitis, Jonas J. (teisė, Toronto univ., Toronto, Ont., Kanada); Ivaška, Reimundas (Boston kolegija, Boston, Mass.); Kardelytė, Rūta (Marquette univ., Milwaukee, Wisc.); Karosaitė, Vida (Boston Secretarial Scholl, Boston, Mass.); Kūdžma, Kęstutis (visuomeniniai mokslai, St. John univ., Brooklyn, N. Y.); Kuprėnas, Algimantas (mechanika, Maryland univ., College Park, Md.); Liulevičius, Arūnas (Chicago univ., Chicago, Ill.); Maciulevičienė, Vida (lingvistika, Detroit univ., Detroit, Mich.); Matulis, St. (Loyola kolegija, Montreal, Que., Kanada); Neimanaitė, Margarita (komercija, Illinois univ., Urbana, Ill.); Rakštis, T. (žurnalistika, Michigan State kolegija); Skrupskelytė, Enata (Annhurst kolegija); Tumienė, Vilutė, Elena (anglų k. ir literatūra, J. H. College, Los Angeles, Calif.); Zarankaitė, Zita (Emmanuel kolegija, Boston, Mass.); Žadeikytė, Mirga (George Washington univ., Washington, D. C.); Zizniauskaitė, Vera (Bradley univ., Peoria, Ill., literatūra).

Baigiant, tenka sveikinti šį gražų būrį baigusiujų ir palinkėti jiems visas savo jėgas skirti konkrečiam ir Lietuvai naudingam darbui, nes iš mūsų gimtoji žemė daugiausiai reikalauja. Tikėjimės, jog sekantisiais metais dar didesnis skaičius pasipuoš mokslineis laipsniais, kurie pasauliui kalbės ne tik apie mus, bet ir apie mūsų tautą.

Dėmesio baigusiems studijas!

Lietuvių Studentų Sąjungos leidžiamu Metrašio redakcijai reikia žinių apie kiekvieną studentą, įgijusį akademinių laipsnų nuo 1949 metų birželio iki dabar. Tuo tikslu redakcija yra išsiuntinėjusi daugiau šimto anketų, iš kurių tačiau tik apie pusę lig šiol tegrįžo. Tad štai priminimas: visi tokias anketas gave gražina jas, drauge su 5" — 7" dydžio fotografija (ne akademine nuotrauka), iki liepos 31 d. šiuo adresu:

Antanas Sužiedėlis
 Box 633
 The Catholic University of America
 Washington 17, D. C.

Tie, kurie šitokių anketų nėra gavę, o akademinių laipsnį įgiję (redakcija neturėjo visų adresų), tuo pat adresu prisiunčia šias žinias: pavardę, vardą, gimtąją vietą, baigtąją gimnaziją (kokią ir kur), įgytą laipsnį (kokį, kur ir kada), pagrindinę studijų šaką ir pastovią gyvenamąją vietą. Kartu Pridedamos nuotraukos.

Metrašio redakcija

Visos aistros yra geros, kada žmogus yra jų viešpats, ir visos yra blogos, kada žmogus darosi jų vergas.

Rousseau

STOVYKLOS PRISIMINIMAI

A. V. DUNDZILA

Kaip kad senovės laikų šauklis, per akademinių skautų-čių vietetus pavasarį perskrido žinia: vasarą organizuojama IV-ji Akademinių stovykla. Laikas — liepos 4-sios savaitgalis. Vieta — tai Akademinių Skautų sąjūdžio, Detroito skyriaus suįreškota ir parūpinta Kanadoje, Windsor apylinkėse, o stovyklavimo metu prof. Kolupailos "Ažuolynu" pramintas lapuočių miškas. Pavadinimas pilnai apibūdina stovyklavietę: prie pat Erie ežero kranto, ant augstoko, stautas skardžio žaliavo ažuolai.

Stovyklos įrengimo darbai prasidėjo jau ketvirtadienį, nors stovyklautojų dauguma suvažioavo šeštadienio rytą. Jei dar kelyje beesant nesusidarė stovyklinė nuotaika, tai tuoj atvykus pati aplinka padėjo ją sukurti. Nors dar buvo ankstyvas šaltas rytas, tačiau ant skardžio kranto jau matėme Korp. garbės narį, prof. St. Kolupailą su senj. E. Vilku besišnekučiuojantį. Vėjas gana vėsus ir greitas, bet stovyklos darbai išstūmė mašinoje per naktį įsigytą nuavargį. Padidėjo judėjimas virtuvėje, pasirodė ir pirmosios sesės, mandagiai besiteiraudamos, kas DAR atvažiuos iš Čikagos — Urbanos apylinkių (čia paaiškėjo susiūsiuotų tikiroji priežastis...). Ne už ilgo stovykloje pasirodė fil. St. Kairys, senj. Sarūnas — dabar vadovaujantieji Skautų sąjungai. Įriedėjo tos lauktos mašinos iš šen ir ten, susitiko seni pažįstami, atskleidė žiedus naujos pažintys. Su rūpesčiais lankė senj. Augūnas — stovyklos ruošimo širdis. Turėjo darbo ir sesių bei brolių stovyklų viršininkai.

Vidurdienį stovykla oficialiai atidaroma: su Lietuvos himno garsais pakyla Kanados ir Lietuvos vėliavos, ASS pirmininkė, fil. dr. M. Budrienė kviečia prof. Kolupailą vadovauti stovykloms, o jo adjutantu — fil. M. Mieželi. Po pietų abiejose stovyklose eina pasitarimai, bendroji darbu apžvalga, einamieji reikalai. Negailestingai lietus verčia posėdžiai palapinėse, tačiau darbu nuotaikos tai nesumažina. Ateina ir vakarienis laikas, o jos — vėliavų nuleidimas.

Abiems stovykloms išsirikiavus nuleidžiamos vėliavos, skamba Lietuvos himno, "Marija, Marija" garsai, vakaro r. aldos žodžiai.

Tuoju temsta ir renkamės lauvietėn, kur su kibirkštims kyklos dainos, darbuojasi, kanda uodai. Nuotaika tokia, kad skirstytis nesinori, daina seka daina, pasileka kažkur laiko nuovoka, užsimiršta didiesčio triukšmas, tempas.

Išaušta žviesus ir saulėtis sekmadienis. Kapelionas, kun. J. Raibužis SJ originalioje rąstų koplyčioje atlaiko Sv. Mišias. Seka bendras posėdis, diskutinė tema ir skauto akademiko teismas. Malonu, kad mūsų brolis išteisinamas. Popietėje įvyksta kulminacinis stovyklinės programos taškas — iškilmingas Akademinių Skautų sąjūdžio 30 metų sukakties minėjimas. Miško aikštelėje susirenka stovyklautojai ir svečiai, o nuo improvizuotos medžio kamieno kėdės fil. M. Budrienė atidaro minėjimą. Prezidiumo vietas užima kun. J. Raibužis SJ, prof. Kolupaila, fil. sktn. Kairys, vėliau atvyksta ir sktn. Zailskienė. Fil. Br. Kvikiui negalint dalyvauti stovykloje, skaitoma jo parašyta 30 metų sąjūdžio istorijos apžvalga. Seka sveikinimai ir linkėjimai: visus maloniai nutiekia kun. Raibužio žodžiai: "Aš įsimylėjau... Akademinių Skautų sąjūdį..."

Vakare vėl seka lauzas, mūsų tarpe būrys svečių, dainos, pasirodymai ir stovyklos oficiozo, "Sumuštinio", antras numeris. Po šio eina uždaras akademinių lauzelis, kurio metu 11 sesių ir 3 brolių duoda iškilmingą tikrosios narės — senjorės pasižadėjimą. Vėl susidaro jauki, miela nuotaika, vėl pasidaro sunki skirtis: juk jau paskutinis akademinis lauzas — paskutinis bent iki sekančių metų.

Pirmadienį — stovyklos baigiamiesiems posėdžiams ir tvarkymui bei išvažiuoimui skirta diena. Nesinori skirti, tik ką susipažinus, susidraugavus, tik prieš kelias dienas suvažiuavus, palapinių miestą išsistatius. Tačiau nieko nėra amžino, nebet tikėjimas į mūsų bendrus idealus nuotaikos tai nesumažina. Ateina ir vakarienis laikas, o jos — vėliavų nuleidimas.

Iš kur gi atvyksta daugiausiai studentų? Azija pirmąją; vienas trečdalis nėra studentų kilį iš to kontinento: 1/4 yra europiečiai ir tiek pat atvyksta iš Pietinės Amerikos. Kanada, Kolumbija, Vokietija, Kinija, Did.

Sutikti užsieniečių studentų amerikiečių universitetuose nėra retas reiškinys. Jų čia yra nemažai. Praeitais mokslo metais 33.671 studentas, atstovaujantis 128 skirtingus kraštus, sėmėsi žinių šios valstybės augšto mokslo institucijose. Gan įdomią apžvalgą apie užsieniečius studentus patiekia "Education for one World" knygutė, kurios svarbesnius faktus šiuo norime patiekti mūsų skaitytojui.

Nors daugelis nustebus, tačiau humanitariniai mokslai yra populiariausia mokslo šaka tarp atvykusių studentų. Daugiau negu 20% visų užsieniečių stu-

Kopos Lietuvos pajūryje

Britanija, Japonija, Meksika, Filipinai, Indija, Graikija ir Iranas yra gausiausiai atstovaujami. Šių kraštų studentai sudaro maždaug pusę visų užsieniečių Amerikos universitetuose. Beveik kas antra mokykla Amerikoje turi bent po vieną užsieniečių savo studentų tarpe.

Apie 2% visų studentų gauna paramos iš savo krašto ar Amerikos valdžios; daugumoje šia parama gali džiaugtis europiečiai, nes amerikiečiai juos daugeliu atvejų remia. Užsieniečiai dažniausiai yra vyresni už amerikiečius studentus. 25% visų studentų iš užsienio yra švelnios lyties; jų dauguma yra iš Europos. Į šį kraštą atvykę studentai dažniausiai jau yra turėję praktikos savo srityje ir todėl studijavimas tam tikrais atvejais jiems prasmingesnis.

Tai trumpas žvilgsnis į užsieniečių studentus šiame krašte. Mūsų studentija į šį skaičių neįtraukiama, nes mes esame nuo-

Automatas — parinkimu žmonių į tarnybas

General Electric bendrovė laboratorija Schenectady, N. Y. sudarė specialią mašiną, elektromines smegenis, kurios padeda išrinkti geriausią kandidatą darbu iš ateinančių pasisūlyti. Visų pirma, į tą elektroninę smegeninę įvedami atžymėjimai savybių geriausiųjų tų šakos darbininkų, paskiau tos mašinos pagalba lyginamos kvalifikacijos darbo įjeikančių žmonių.

Be inteligentiškumo žmogus yra aklas, be jausmo — inertiškas, be valios — vergas.

— Rabler

latiniai šio krašto gyventojai (pagal imigracinių įstaigų definiciją). Tie skaičiai ir faktai rodo, kad Amerikos universitetai darosi vis įtakingesni mokslo pasaulyje. O tai jau reikšmingas ir atmintinas faktas.

TRUMPAI IŠ VISUR

Lietuvių Studentų Sąjungos naujoji centro valdyba liepos mėn. viduryje perėmė pareigas ir pradėjo vadovauti mūsų studentijai. Gaila, kad bereikalingai sugaišta 21/2 mėnesių, per kuriuos sąjungos veikla buvo apmirusi. Dabartiniu sąjungos pirmininku yra Kęstutis Kūdžma, gyvenęs Brooklyne... Šviesos sambūrio Chicago skyrius kas sekmadienį praveda literatūrinę valandėlę "Pelių žiburėlis" per Margočio radiją... Clevelando ASDS šatrijos Raganos draugovės naują valdybą sudaro D. Bartuskaite, N. Kersnauskaitė ir R. Snieškutė... New Yorko studentai ir moksleiviai ateitininkai buvo surengę bendrą šventę, kurios metu dalis narių davė pasižadėjimą... Tos pačios vietovės šviesos skyrius Oscavono stovykloje surengė savaitgaliui išvyką. Programoje be kitko buvo buv. LSS pirmininko V. Kavolio pasikaita... Clevelando studentų skyrius buvo surengęs labai malonų Finis Semestri. Šio skyriaus veikla yra pavyzdinga; akcentuojami visus studentus jungia organizaciniai aspektai. Malonu stebėti šio skyriaus gyvavimą. Jam vadovauja J. Kazlauskas. Jis turi nemažai pajėgių ir darbščių bendradarbių... Ten pat leidžiama Studentų Gairių kolektyvą sudaro P. Joga, V. Kamentavičius ir D. Bartuskaite.

Cia gimęs R. D. Ivaška baigė Bostono kolegiją. Jis yra aktyviai dalyvavęs studentų ateitininkų veikloje. Savo laiku laimėjo stovyklinį iškalbos konkursą. Baigęs rezervu karininkų kursą, dabar įsigijo antrojo arterijos leitenanto laipsnį... A. Kanauka, baigęs Citadel Military Academy Charlestone N. C., išvyko į Air Force ROTC vasarinę stovyklą, kurią užbaigęs tikisi gauti antrojo leitenanto laipsnį... Lūtas Grinius, aktyviai dalyvavęs studentų veikloje, pašauktas į kariuomenę. Šiuo metu jis yra Fort Leonardwood, Mo... Australijoje R. Daukus, R. Zakarevičius, A. Žilytė ir R. Silainis yra gavę stipendijas vietiniuose universitetuose... Detroito studentų susirinkime dr. O. Vaitkevičius, neseniai grįžęs iš Vokietijos, kur baigė medicinos studijas, skaitė įdomią paskaitą apie to krašto problemas ir lietuvių gyvenimą. Pranas Zaranka, veiklus tos pačios vietovės studentas ateitininkas, šeštadieninėje mokykloje jaunimą moko lietuviškų dainų...

Darius Lapinskas ir Vytautas Stroja, studijuoja Naujosios Anglijos muzikos konservatorijoje Bostone, sekantiems metams vėl gavo tos mokyklos stipendijas. Stroja yra minėtos konservatorijos pučiamųjų kvinteto narys... Vytautas Rastapkevičius baigė Manhattan School of Music. Absolventu specialybė — fagotas... Jūratė Šlapelytė Chicago Musical kolegijoje laimėjo 1954 m. piano konkursą... Ada Korsakaitė yra dalyvavusi 50 parodų visoje Amerikoje ir laimėjusi 17 premijų... Vasario 16 gimnaziją Vokietijoje baigė jau pradėjo savo studijas. L. Venclovas studijuoja biologiją, P. Kazlarskis tą pačią mokslo šaką ir D. Dikštaitis miškininkystę... Bonnos universitete šiuo metu mediciną studijuoja A. Kavaliauskaitė, K. Ašoklis ir I. Gintautas.

V. Žviržds, neseniai išlaikęs preliminarinius daktaro egzaminus su pagyrimu (distinction) Wisconsin universitete Madison, šiuo metu yra Waschington, kur renka medžiagą savo disertacijai. Jis yra numatęs savo darbe apžvelgti kongreso specialias investigacijas kcmisijai... A. Vedeğys yra pirmas tremtinys baigęs Argentinos gimnaziją ir šiuo metu sėkmingai studijuoja Buenos Aires universitete inžineriją... Rio de Janeiro studentė Millauskaitė ten įvykusiose dviračių lenktynėse laimėjo pirmą vietą... Philadelphia studentų skyriaus pirmininkas A. Gedauskas dalyvavo ten pat pravestame stalo teniso turnyre, kuriame dalyvavo latviai ir lietuviai sportininkai, ir laimėjo II vietą... Elvyra Šikšniūtė buvo pakviesta ir dalyvavo Toronte įvykusiose Kanados lengvosios atletikos pirmenybėse. Artimoje ateityje ji vyks į visos Amerikos pirmenybes.

Paskutiniu metu įvyko ne vienos studentiškos jungtuvės. Brooklyn kolegijos studentas A. Ošlapas vedė E. Apanavičiūtę, baigusią Manhattanville kolegiją Purchase, N. Y. Illinois universitetą baigusi B. N. Orvidaitė ištėkėjo už P. Tamulionio. Mundelein kolegijos graduantė M. Gulbinskaitė susituokė su dr. Lenkausku... Brooklyn kolegijos studentas A. Raventas veda A. Kundrotaitę... Tą pačią kolegiją su pagyrimu baigusi G. Terolienaitė ištėka už V. Kulpavičiaus. REDAKCIJA LINKI TYRAUS SEIMYNNIO DŽIAUGIOS NAUJOMS SEIMOMS.

Illinois universitetą Urbanoje vasaros semestro metu lanko 13 studentų. Sekantisiais mokslo metais: reikia tikėtis artai 100 lietuvių studentų šioj vietovėj... Literatūrą Columbijos universitete studijuoja R. Šilbajoris aktyviai reiškiasi skautų veikloje. Artimoje ateityje jis praves skiltininkų kursą New Yorko skautams... Prie Pittsburgho universiteto esančiam lietuvių kambaryi reikalingi rėmėjai; metinis mokestis 1 dol. Iš surinktų pinigų bus išlaikomas bei gražinamas kambarys ir teikiamos stipendijos lietuviams studentams.

Chicago Liet. Stud. draugijos naują valdybą, išrinktą š. m. liepos mėn. 9 d. įvykusiame susirinkime, sudaro A. Valatkaitis, A. Kerelis, Macevičius, Mieciavičiūtė ir I. Čepėnaitė.